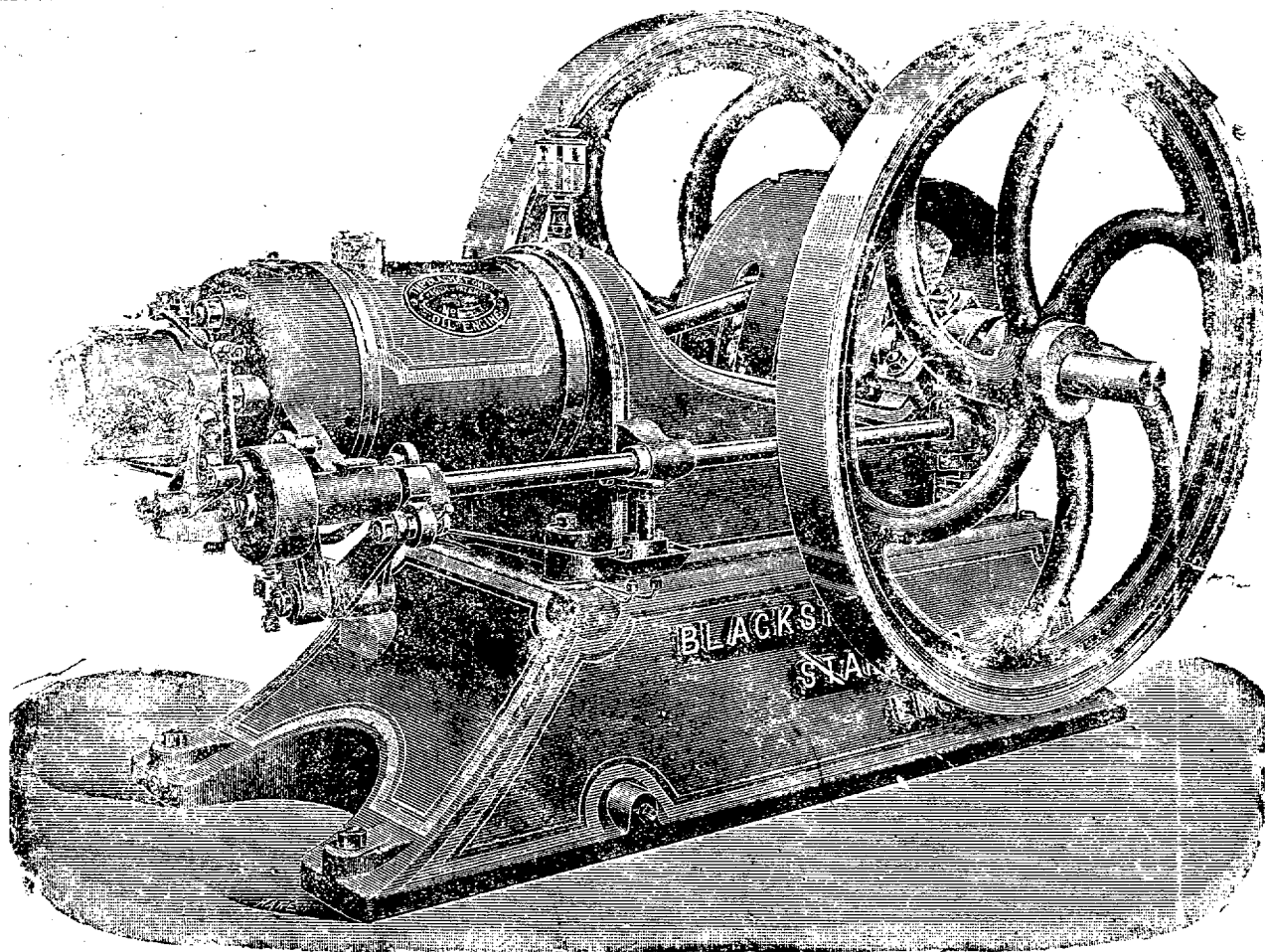

209969

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 7. { చెన్నపట్టణము 1920 వ సం॥రం అక్టోబరునెల 23 తేది శనివారము } No. 169
సంపుటము. 2 { కాశీ నామ సంవత్సర ఆశ్వీజ మాస శుద్ధ ఏకాదశి రం. } సంచిక ౧౬౯

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

విద్యుత్తు, క్రూరు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నువయోగించి వనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినది.

ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు వనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు జరించి కృత్రిమము. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్.

1898

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

హంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

గొప్ప పట్టు వర్తకశాల.

నెం. 9, 10, 11,

రటన్ బజార్ రోడ్,

మదరాసు.

చల్లారాం

గైయాన్ చందుగారి

వట్టు వాయిలు,

వట్టు వర్తింగులు,

వట్టు కోటి గులు,

వట్టు చీరలు,

వట్టు దోవతులు,

వట్టు రిబ్బన్లు,

వట్టు శాటిన్లు,

వట్టు చేరుమాట్లు,

వట్టు డైయిలు,

వట్టు క్రీపులు

వాణ్యమునకును, ధరలకును

25 సం॥లకు పైగానే

ప్రఖ్యాతి గడించినది.

దయచేసి గవనింపుడు:

జేరములేదు. ఒకేమాట

ఒకే క్రమమైన ధర

1890 వ సం॥రమున స్థాపితము.

టెలిఫోను నెం 776

మీ వైద్యునికి

త్రైపు సోభను అను దివ్యాపధము

అతిమూలమునకు పేరుపోయిన దని తెలియను. ఇది మిక్కిలి శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినందున ఈవ్యాధిగలవారికి మంచిగుణము నిచ్చును, మీ వైద్యుని ఫలహా అగును.

అన్ని మందులూ, S. S. పై పుకును.

మీ వైద్యునికి

హార్వోటోనును (2140)

గురించి బాగుగా తెలియును. లెక్కలేని వురుగులు, స్త్రీలు అజాగ్రత్తచే పోగొట్టుకొన జలమును శీఘ్రముననే పొందవచ్చును. తక్షణక దీనిని వాడుడు.

నీతి మందులమాపులోను ఇది వెలకు దొరకును.

G. W. Carnrick Co., NEWYORK,

టి. సి. యస్. 710

పరిమళానంద నన్యము.

నెం. 12 కి 0.4-0.2. 2. 2. 0.2-0.2. 12 కి 0.2-0.2. 2. 2. 0.2-0.2.

మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.

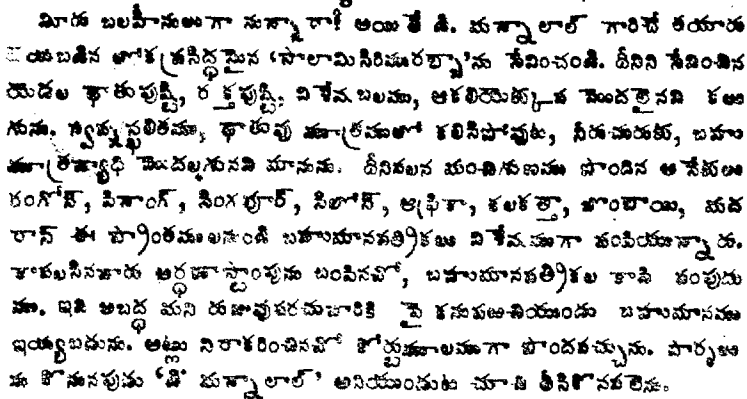
నెం. 1 కి 0.2 (24 కి) 0.14-0.2. 2. 2. 0.2-0.2. 12 కి 0.2 (120 కి) 0.2-0.2. 2. 2. 0.2-0.2.

టి. సి. నాగలింగప్ప అండు కంపెనీ,

4 కుంజువారిపేట, పొన్నలూరు పోస్టు, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి కోషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహానితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యపదార్థములే గాక, ఇతరమృతగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు తేటలాగున లేవించి చూడవచ్చును. తేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

(1979)

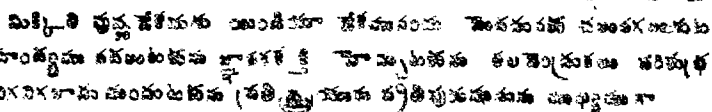

ఏదంతయును కావలసియున్నది.

తపాల ఖర్చులు 1-3 0-8-0, 2-3 0-12-0.

డి. మన్నాలాల్, డిలీవెర్మెంట్లు, సాలామిసెరిమర్ బ్యాంక్, బెంగళూరుసిటీ.
D. Mannalal, Salamisri Depot, Bangalore City.

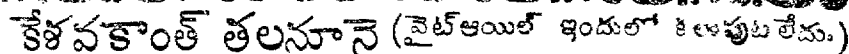
D. Mannalal, Salamisri Depot, Bangalore City.

[illegible]

కామినరూపములు నిలవనే బద్ధి చేసినాడు (3) వ్యయము, శ్రమలకు ప్రథమము
వెక్కుమందికి మహాభూతము నొనరించినది.
నేను మీ కుత్సాసించి మామను.

మొదటి 1-0-0 న. న. వాడ 0-5-0 వారం.
 మొదటి 2-1-0 న. న. వాడ 0-12-0 వారం.

అంతర్జాతీయ ప్రజా అండు కమిటీ కంపెనీ,
D 125 W 100 135, మ్యానహీడు, న్యూయార్క్.

(ప్రశ్న) మార్కెట్టులోయిండు వాటి కన్నీటికంటెను చాకయ్యెనది. మంచి వానగలది.

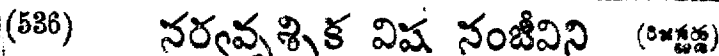
(దీనియొక్క గుణాలతోడములకు మెచ్చి గ్యానియర్ ప్రదర్శనములో ఒక యోగ్య
వాక్రమును మైసూరు ప్రదర్శనములో ఒక బ్రాంజుకరమును కమిటీవారు ఇచ్చి
యొక్కారు.) కేవలకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా (శ్వేతమైన చర్మకాయల నూనెతోను
పరిమళమైన పువ్వుముల నుండియు తయారుచేయుచున్నది. ఇది అన్ని తెగల జనులకును తగి
నది. తలవెల్లడుక లూడిపోవుటను నిలిపి వెల్లడుకల మృదువుగాను నల్లగాను పెరుగునట్లు
చేయును. ఇంగ్లీయు గాక కేవల కాంత్ తలనూనె బహుశుంధుండు తలనూనె పన్నీటి
కంటెను మిక్కిలి చచ్చకయెనది. మఱియు బీదలకు భాగ్యశంతులకు తగినది.

కేకవకాంత్ తలనూనెలో పెరుగునకు చెడుపు చేయునట్టి పైల్ ఆయిల్ కలిపినదని రజపుచేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవాళగా నిర్దేశించును. ఒకసారి తెప్పించి చూచిన మీదట తెలియును. ప్యాక్కింగు పోస్టు ఖర్చులు కలసి 1 బుద్ది వల రూ. 0.15-0. చూపుగవనింపు:— కేకవకాంత్ తలనూనె బుద్దిపైటితోను బహుమతి టిక్కెటుండును.

The Keshav Perfumery Works,

Proprietors:—Dwarkanadas Jagamohandas & Co.,
Sole Agents:—Muljibhoy Harishchandrarao & Co.,
Abdul Rahiman Street, Bombay. No. 3.

Sub-Agents For Madras Presidency & the Island of Ceylon
The Indo-British Trading Corporation No. 65 Appollo Street, Fort, Bombay.

గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ. 100 ఇవ్వాలి.

పెళ్ళి యొప్పుకూడ - వికవిక నగుదురు, గుణములేనివోట - గొనబడి వెలస
 ఉండవలయును మందు - పిచ్చి కృష్ణంబులను, నుజును మాట వేన్ను - వినవలయున్న
 ఎఱక సామాను బెట్టు మక్కలు - వివిధైవము మీసవ
 గలగఁ జోటఁడు మందుఁ బెట్టుదు - గాంతు రెంతయు హాసముగా
 కుతికఁ బున పొట్టుకొనెను - బర్రుకొన మహానాథుం
 డులను గంటిపె యిట్టి వంతును - బూని సోరసు సేయరే.

[illegible]

వెల వ్యాజ్యం 1-8 0-8-0. హస్తాక్షరం 0-4-0; ఒకసారి

ఆ పూర్వకము లెపించుకొనువారికి పోస్టల్ ఇనాం. 1 దశా పూర్వకము వల 5-0-0 పోస్టల్ లేదు.

విచారము:—ధనలక్షి కం వెని, వెంకటేశమే స్త్రివీధి, మదరాసు. ఈ.

FOUR HEIGHT ADJUSTMENTS

ADJUSTABLE FROM 4 TO 10 IN.

WHEEL OFFSET WITH MIDDLE TOOTH REMOVED FOR STRADDLING RIDE

మా తిబ్బిట్ల కత్తి వేటకును, ఉపయోగించుచు క
లుపు మొక్కలను తీసివేయుటకును సాగుబడిచేయు భూమిని
నులభముగాను, త్వరితముగాను, దున్నుటకు ఇది తగినది. 4
అంగుళముల వెడల్పు మొదలుకొని 10 అంగుళములవరకు పడి
చేయకొనవచ్చును. మధ్యకల్లువల వెడల్పునకును భాగమును
తీసివేసియెడల మధ్య నొకచాటు విడిచి దాని ఇరుకక్క-
లను దున్నవచ్చును.

తట్టుకొనినది తేలికగాను, నులభముగాను ఉండును. అయితే గట్టిగాను చాలా కాలముకరకును ఉండును. ధర రూ. 20 అయ్యకపోయితి అతే తక్కువది విలీనమునను ఒక అద్దమును కుంపుదు. ఈ తరగతకు తులము ఇంగ్లీషున జరుకుతుంది.

For price and particulars apply to

Limaye Bros.

**71, Apollo Street, Fort,
BOMBAY.**

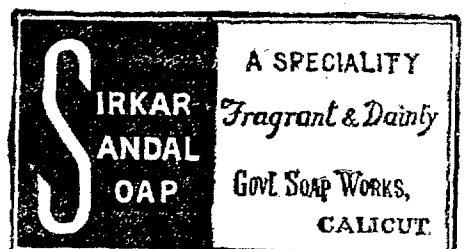
దీనిని చూచి గుంజు

తెలుగువారికి వస్తువులు
 తేలియాడుచు. ఇది నం
 బంధమును కలుపుదు
 రద, గజ్జ, పాదలు.
 మొదలగు, చర్మ వ్యా

ధనం అత్యవసరముగా బాగనును, చర్మమును నమ్మదుల్కి
మును, నుడువును, కాబోమును ఇచ్చును,

అన్నిచోట్లను క్రయమునకు దొరకును. శని దిక్పతి
మహానుమాన్ శుద్ధ జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

ఎస్. రంగనాథం శైట్టి అండ్ బ్రదర్స్, మదరాస్

దీనితో మారు స్వంక గా వర్ణిస్తానయిన “పీయర్ ఆయింగ్” రయూజ్ చేసుకొనవచ్చును. చేయు విధానము బాక్సునందుండును. మూడు బాక్సులకు మించిన ఆర్డర్లను స్వాగించు, పోనుచే ఉత్సాహము. బాక్సు 0—8—0.

M. R. BENEFIT & Co.,

Suryarowpeta Cocana da.

కొద్ది సమయము మాత్రమే కలవు.

దేవీపూజాకల్పము

కార్యోత్పాదకం సమస్తాన ఆస్థానవందీతుంచే బరిష్ట
రీతిచుడి ముగియికి, R. K. V. వెళ్ళమాల్ రాజా చనుడరా
హారిశలవ అచ్చొ తించబడిన యభూర్వ గంధము.

1. ఆస్తిక ఖండము, 2. పురస్కరణ ఖండము, 3. ప్రాజా
ఖండము, 4. స్తోత్ర ఖండము త్రిక ఖండము. వివిధ ఖం
డములు ౪౮౩. వేల ప్రాజాధురంధుల కర్తవ్యోపదేశము క్రా.
దీనిని ౩-౩-౦ హానుబాధలు చేయు.

జ్ఞాపకదీపిక, జ్యోతిష గ్రంథము 1-0-0, పోస్టుఖర్చు పలు.
చిరునామ: వజంట్లు, శ్రీనివాస బుక్ డిపో,

(2482) కార్యదీనగరం, చిత్తూరు జిల్లా.

స్వర్ణరత్నాకరము! స్వర్ణరత్నాకరము!! స్వర్ణరత్నాకరము!!!

ఆయుర్వేదభాస్కర సుబ్రహ్మణ్య కండితుల కుమారులైన ఆరుముఖ కండితులవారిచే తయారుచేయబడినది. ఈ క్రింద తెలుగు బడిన వ్యాధులకు ఇది అమోఘమైన ఔషధము. కోరికనే వేస వేలు యోగ్యతాకృతిలు యివ్వబడియున్నవి.

ఈ ఔషధము క్షయ, ఉబ్బసము, అతిమూత్రము, కుష్ఠము, చిట్టఫిరంగి, మూలము, హృద్రోగము, ఫలవాలములు, సంజ, పీత కోశ, గర్భశయవ్యాధులు, చర్మవ్యాధులు, అజీర్ణము మొదలగునట్టి వ్యాధులకు సంజీవినిగా కనిపెడును. ఫలవిధములైన తీరిన కంటి వ్యాధులు మా వలన తప్పక బాగుచేయబడును.

భాస్కర అండు సకను,

195, బంకశాలపీఠి, పోస్టుబాక్సు నెం. 131, హైదరాబాద్.

తెలంగాణ "భాస్కర" పదరాసు.

Telephone : No. 291.

Tel. Address : "ALL SILKS"

ESTD., 1860.

Dhanamal Chellaram.

Silk House.

WHOLESALE AND RETAIL.

DEALER IN

Japanese, Chinese, Indian & English, Silks, for Saris, Peticots,

Jackets Etc. Etc.

Gent's Silk, Suiting, also English Woollen and Cotton Goods.

No. 46, Rattan Bazaar Road, G. T. Madras.

ఆల్ ఇండియా స్టోర్స్ లిమిటెడ్.

ALL INDIA STORES Ltd.

ఉద్దేశ్యములు : హిందూ దేశము విద్య, వర్తకములు వృద్ధిజేయుట.

మూల ధనము రూ 20,00,000 లు, వాటా ఒకటికి రూ 50 లు,

రూ 10 లు దరఖాస్తుతోను, తక్కినది దఫాయివారి గాను చెల్లించవలెను.

మహాత్మా గాంధీ గారి కొమారుని యొక్క

నిర్వాహకత్వము క్రింద కలకత్తాలోను, ఇతరస్థలములలోను తెలుపబడును.

(ప్రాప్తమైనట్లు, వివరములకు దయచేసి ఈ దిగువ నివాసమునకు ప్రార్థన.

మేనేజర్: హెచ్. ఎమ్. గాంధీ అండు కో,

మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

నెం 22, అమర్తల్లా వీధి, కలకత్తా

Messrs H. M. GANDHI & Co,

Managing Agents,

No. 22, Amartalla Street, Calcutta.

Make
a Note it.

NOT ON SCAPS OF PAPER

But on the Tablet of Your
Memory

THAT

The *Erectruss*, manufactured by Messrs. Huston Bros. Co./of Chicago, U.S.A.; and priced at Rupees Fifteen only only, P. and P. Charges extra, is the only best cure in the world for Impotency, Functional weakness and lack of virility. It is a purely Nature cure, and does away with all internal and external Medicines, and aphrodisiacs, which to say the least, are all bores, but not cures. It is a specialist in it self, and worth it weight in gold. The world renowned Dr. Bier's Hypo-aemic Treatment is its basic principle. Detailed Booklet, "Life After Death", telling all about it, free on application for *Erectruss* (A.P.) Sole Agency in the East, Batola (India).

(A)

కన్యారాజ్ దానుగుమ్మి మైసూరు ప్రభుత్వము వారికిని మదరాసు ప్రభుత్వమువారికిని ఉభయము కనుకూల మగు కర్మలని సమాధానము కుదిరెను. వివరములు తెలియలేదు.

అయిల్ కంపెనీలు తనిని నిలుపుట. — ఈ కంపెనీ లలో వనికాండ్లు, కొద్ది కోటలు క్రిందట కంపెనీల వారిచే తమకు గావించబడిన సౌకర్యములు చాలవని బాగుగ తనిచే యుటలేదు. అందుచే ఏషియాటిక్ పెట్రోలియమ్ కంపెనీ, స్టాండర్డ్ ఆయిల్ కంపెనీ, బర్మా ఆయిల్ కంపెనీ, ఇండో బర్మా ఆయిల్ కంపెనీలు యజమానులు తనిని చాలించిరి. ఇం దువలన 2150 మందికి తనిలేదు.

గ్యాసునపుయి ప్రారంభముకుట. — కలకత్తాలో 19 వ తేది మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు తిరిగి గ్యాసునపుయిప్రా రంభమయ్యెను. గ్యాసుకంపెనీవారు చాలకుండి తనికాంతము పెట్టుటచే వీధులలోని దీపములన్నియు తిరిగి బాగుగా వెలి గింపబడుచుండెను. యజ్ఞకుయిన వీధులయందు యాపడుగు దినములలో యెట్టిదీ దీపములు పెట్టుటకు యేర్పాటులు గావించబడుచున్నవి. సమైక్యజ్ఞివారు క్రమక్రమముగా తని లోనికి వచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. కొద్దికోటలలో య ధాతకారముగా తనిబరుగు తని సమైక్యముగా నున్నది.

బొంబాయి గ్యాసుకంపెనీవారు తనిని ప్రారంభించుట ఇకకది కోటలనుండి సమైక్యజ్ఞివారు గ్యాసుకంపెనీవారు తిరిగి 21 వ తేదీనుండి తనిప్రారంభించిరి. తనికాండ్లు కంపె నీవారిసామానులను యిచ్చివేసి పెట్టెలందునెలలో వారికి రావలసిన బకాయి జీతములను పుచ్చుకొనిరి. సమై క్కజ్ఞివారు వెయ్యిమందిలోను మూడువందలమందిని మార్చిము వారి పూర్వపు జీతములమీద తనిలో కంపెనీవారు జేర్చుకొనిరి. కొత్త తనికాండ్రిక పెట్టుకొనుటవలన మిగతావారిని తని లోనికి తనికొనబాలమని కంపెనీవారు చెప్పిరి. సమైక్యజ్ఞివ వారు వారినుండి తనివేయబడిన వారగా యెంచుకొనబడు దురనియు తిరిగి తనిలోనికి వచ్చిన, కొత్తగా తనిలోనికి వచ్చిన వారికలె మాడబడుదురనియు కంపెనీవారు చెప్పిన మరకుతు తనికాండ్లు ఒక్కొక్కటి. 20 వ తేదీని కొన్నివీధులలోని దీపములు వెలిగింపబడెను. రెండుమూడు కోటలలో కంపెనీ వారు మామూలు ప్రకారము తని బడతగలరని తెలియు చున్నది.

బొంబాయిలో తేనీకను బహిష్కరించుట. — కొన్ని వారములనుండియు బొంబాయిలోని తనికాండ్లు తేనీక త్రాగ తుండుటకు ప్రయత్నము చేయుచుండిరి. వీరు గాంధీగారి జన్మ దినోత్సవము చేసినప్పుడు గాంధీగారు తేనీరు మొదలైన ప్రద తదార్థములను త్రాగుట మానివేతుకలె తని వారికి సలహా నిచ్చిరి. అట్లు మానివేయుటవలన పంచదార మొదలగు తన్తు పులధరము తగ్గించినవారలకుదురని గాంధీగారు వారికి చెప్పిరి. గుజరాత్ లో యీ ఉద్యమము వ్యాపింప జేయుటకు చాల ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. చాల కాఫీహోటలులలో (ఉపాహార గృహములు) తేనీరు అమ్ముట మానివేతుకలె తచ్చెను. అందుకు బదులుగా వారు పాలనమ్ముట కారంభిం చిరి. ఇట్టి ఉద్యమమే బొంబాయిలో కూడ జరుగుచున్నది. బొంబాయిలో చాలమంది తనికాండ్లు తేనీక నిక త్రాగమని ఒట్లు పెట్టుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. వారి కొంతమంది తని కాండ్లు వారి ఒట్టుమీద నిలబడక తేనీక సాపురు చాటుగ పోయి తేనీకత్రాగుచున్నట్లు వారిస్నేహితులకు తెలిసినందున వారు స్వయముగా తేనీక సాపురుకు పోయి తేనీక అమ్ముట మాడదని దుకాణదారులతో చెప్పిరి. సాపురము తేనీక అమ్ముట మాడవలసిన తనికాండ్రిందకుగలవని వారిని నిర్బంధింప సాగిరి. అప్పటికిని మానవండున గత సోమవారమురాత్రి 11 గంటలకు ఒక తేనీక సాపురమీద రాళ్లజేరువై తనికాండ్రింద కురు కలసి అసాపురు దోచుకొనిరి. తనికాండ్లు తేనీకఅమ్ముట మానుమని అసాపురమని పోరిరి. అంతన వెంటనే ఒక్కొక్క కంఠకాల మాలోకింపబడినచెప్పినందున వారుట్లుచేసిరి. మం గళవారమునాడును, బుధవారమునాడును ఇతర ప్రకారముగ తనికొన్ని దోపిడులు జరిగెను. నవ్వును కుమారు వెయ్యిరూపా యలకరకునుచును. ఇంతవరకు దౌర్జన్యమేమియు లేదు. తలు పును బద్దలుకొట్టి దౌర్జన్యముగా యింటిలోనికి ప్రవేశించినం దుకు అరుగుకు పుట్టిట్లు గారియెదుట నిచారింపబడుచుం డిరి. కొన్ని కోటలనుండి పాల కంచదారధర చాలపాచ్చుగ నుండెను. సమైక్యవలనను, పాచ్చుధరలవలనను జేకపు నమ్ము దికి చాల భంగముగా నుండెను. తిన్నతిన్న దొంగతనములు పాచ్చుగా జరుగుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ప్రకటన.

చెన్నపురి శాసననిర్మాణసభ ఎన్నికలు

దేశీయమహమ్మదీయేతరులు (కృష్ణజిల్లా) — దేశీయకైస్తవులు (ఉత్తరజిల్లా) — ఉత్తరజిల్లాల భూస్వాములు II

చెన్నపురి నూతనశాసననిర్మాణసభకు సభ్యుల నెన్నుకొనవలసిన దని శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారు ప్రకటించి యున్నారు. గనుక ఈ దిగువ పట్టికలోని మొదటికలములో చెప్పబడిన కాన్స్టిట్యూయెన్సీలకు రిటర్నింగు ఆఫీసరు నైన నేను పట్టికయొక్క రెండవ కలములోని జిల్లాలలో నుండుట యీ కాన్స్టిట్యూయెన్సీల యెన్నికదార్ల (ఎలక్టర్లు)కు ఈ క్రింది సంగతులు ప్రకటించుచున్నాను.

ఎన్నికచర్యలయొక్క కార్యక్రమము తేదులు వగైరాలు పట్టికలో తెలుపబడినవి.

2. నామకరణపత్రములు (నామినేషన్ పేపర్లు) దరఖాస్తు పయిన ఈ దిగువ సంతకముచేసిన వారి వద్దనుండి గాని లేక యే యితర జిల్లా కలెక్టరువద్దనుండి గాని బడయవచ్చును. అప్పుడారము లేనియెడల ఆ నమూనా ప్రకారము వ్రాతపారము తయారుచేసి యుపయోగించవచ్చును.

శాసనసభయొక్క కాన్స్టిట్యూయెన్సీలయొక్క పేర్లు	సదరు కాన్స్టిట్యూయెన్సీలలో నున్న జిల్లాల పేర్లు	ఎన్నుకొన బడవలసిన సభ్యులయొక్క సంఖ్య	నామకరణపత్రములు రిటర్నింగు ఆఫీసరుగారికి బందరులో వారి ఆఫీసులో దాఖలు చేయవలసిన తేదియు గంటలున్ను	నామకరణపత్రములు సరి చూడబడు తేది	పోలింగు అవసరమైనయెడల ఎన్నికదార్లు (ఎలక్టర్లు) అన్ని పత్రములను (నోటింగు పేపర్లు) దాఖలుచేయుటకు నియమింపబడిన స్థలములు (పోలింగు స్టేషనులు) తేది, గంట	ఎన్నికపత్రముల (పోలింగు పేపర్లు)ను గణించుటకు నియమింపబడిన స్థలము తేది, గంటలు
జనరల్ మహమదీయేతరులు	కృష్ణజిల్లా	4	1920-వ సంవత్సరం అక్టోబరు 8-వ తేది పగలు 10 గంటలు మొదలు 1 గంటలవరకు	1920-వ సంవత్సరం అక్టోబరునెల 30వ తేది మధ్యాహ్నము 1-30 గంటలకు	పోలింగు స్టేషనులు నియమింపబడి కలెక్టరు జూనియర్ (ప్రకటించబడినది) వాటియందు ఎలక్టర్లు తమ నోటింగు పత్రములను 1920-వ సంవత్సరము నవంబరు 30-వ తేదిన ఉదయము 7 గంటలు మొదలు 12 గంటలవరకున్ను, మధ్యాహ్నము 1 గంట మొదలు సాయంకాలము 5 గంటలవరకున్ను దాఖలు చేయవచ్చును.	బందరులోని కలెక్టరు గారి ఆఫీసులో 1920-వ సంవత్సరము డిసెంబరు 4-వ తేది పగలు 11 గంటలకు
దేశీయ కైస్తవులు (ఉత్తరజిల్లాలు)	గంటాము, విశాఖపట్టణం, గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, నెల్లూరు	1	డిటా	డిటా	డిటా	డిటా
ఉత్తరజిల్లాల భూస్వాములు II	గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు	1	1920-వ సం. అక్టోబరు 25-వ తేది పగలు 11 గంటలనుండి 2 గంటలవరకు	1920-వ సంవత్సరం అక్టోబరునెల 25వ తేది మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు	ఉదయము 7 గంటల లగాయతు సాయంకాలము 5 గంటలవరకు	డిటా

26-10-20

పి. యల్. మూరు,

కలెక్టరు కృష్ణా త్ రిటర్నింగు ఆఫీసరు.

కొత్తూరు ఆంధ్రగోర్యం విద్యాలయము:— నెలవైబరు 21-వ తేదిని తోడుకుట్టానుటకు ఇం గుండునట్లు దొరతనమువాత ఇచ్చిన యుత్తరమును అభివందనము తెలుపుటకై ఒకసభ కావించబడినది. శ్రీ శేషగిరిరావుకుటుంబ గారధ్యక్షత వహించి, విద్యార్థుల సేవకు చక్కని కాస్తూర్లములను గావించిరి. శ్రీమూర్త్యుకారాయణరావు గారుగా రింతవరకు బదిలీచిన ఏడువేల రూప్యములను, ఈ సందర్భమునందు మహాదారులయితో కాన్ఫరెన్స్ పరుచుచుండు. ఈపాతకాలకు వైకుంఠస్థలము వదిలిని అధిష్ఠించిన బు. కల్లూరి తంకట్రామ కాస్తూర్లగారు ఒక మహావన్యాసము గావించిరి. కార్యదర్శులు గవర్నరు ఆదేశములను పట్టికను చదివి, వందనలతో సభ వాగినినది.

“రాజమండ్రి వివాహశ్రీ యుండినను శాశ్వతముల యుండియు, కీర్తివహించినవాడు అయిన ఎ. ప్రకాశము గారి వివాహ శ్రీమతి చివరియందు 16-10-19 తేది శనివారము సాయంకాలము 3-30గంటలకు సరమపడము నొందిరి తెలుపుటకు మిగుల చింతిల్లుచున్నాను. రాజమండ్రియందుశాశ్వతము కేరళిప్పు చాల తిరుగుగా నున్నను, ఈ కుటుంబము ఈమె వద్దనే తెచ్చుచుండెను. ఈమెయొక్క 13 సంవత్సరములైన ను, విద్యావతియై, భక్తిశ్రద్ధలతో చుండెను. ఇటువంటి నుగుని వదిలిగొని కాంతి వరలోకము లవుట చారి కుటుంబమునకే గాక, శ్రీలంకందలకును విచారము కలిగించుచున్నది. ఈమెయొక్క కాంతియు వారకుటుంబమునకు ఆదరమును ఒసంగ వరమేల్పిరని ప్రార్థించుచున్నాను” అని కె. వి. స్వామిగారు వ్రాయుచున్నారు.

కర్నూలు వార్తలు:— పుల్లనకుంట రామచంద్రయ్యగారు సహాయ నిరాకరణ విమోచనమున తమ సభ్యత్వమును, కడపకోటకుకై నాగపూరు జైలునభాగీర్యమును తమను కట్టిన నిరీక్షించియుండుట.

ఆంధ్రజీవ గ్రామోద్యమము సభ:— కర్నూరు మండలములోని కంభంనందు ఈ నెల 20, 21 తేదీలను తమకై జరుగును. 19వ మునుపు (రెడ్డి) జమీన్దార్ గ్రామోద్యమము విభేదములకు పాటింక గ్రామముతో సంబంధముగల పుర్యోగులను ఆధిపత్యము చూపు మహాశయమును తప్పుకొని తమ సభ జరిగెదమను గావించ వేడుకొనుచున్నాను — (వన్యాసము కార్యదర్శి)

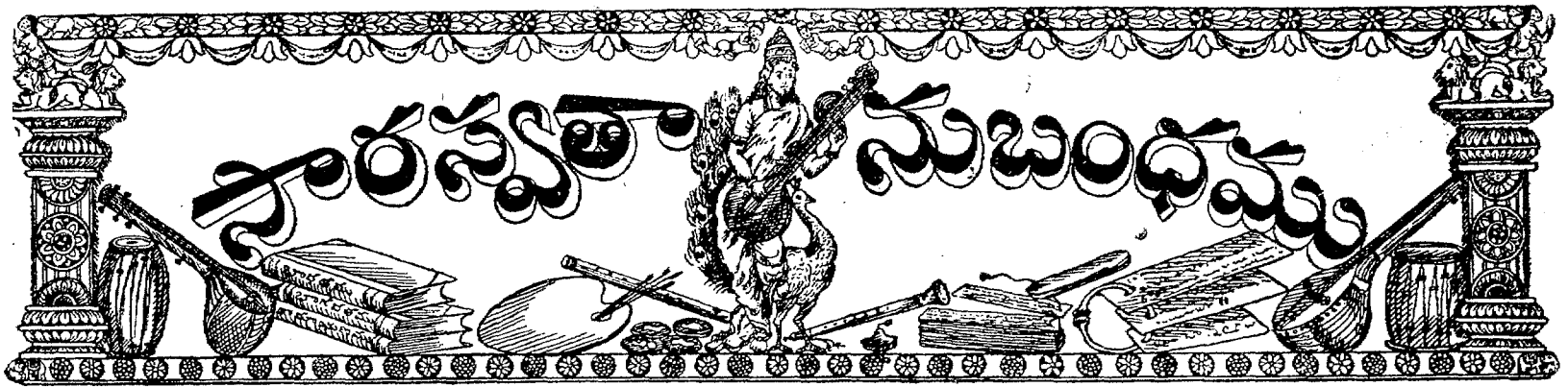
బాంధ్రోద్యమము:— కాకినాడలో ప్రస్తుతము 2 వ టాలములు గలవు 1-వ మెట్లాను వైమాన్ బాంధ్రో. 2-వది వైశ్యయోగకులది. ఈరెండు టాలములను మరపురము వికమర్శముతో మెలగుచున్నది. ఈనెల 1-వ తేది ని ఉభయ టాలములవారును సాంఘ్యోత్సవములకు జాత ప్రదముగా జరిగిరి.

కార్యేటిగరం రైతులసభ:— 10 వ తేదిని సగరింతు ఈసభవారు మూడు 1500 మంది సమావేశమయి. శ్రీ మనిస్వామిసాయుడుగారు అగ్రాసభను నలంకరించిరి. అధ్యక్షులు తమ యావశ్యాకమునందు రయతులకు గల ముఖ్యధిమాలుగ కన్పించుట వివరించి 1908 మదరాసు ఎన్వేటు ల్యాండు అక్రమ ప్రభుత్వమువారు తవినర్తనము చేయునట్లు ప్రకటించుకొని గావించవలయు నని హెచ్చరించిరి. కార్యేటిగర రయతు సంఘమున పే నొక సంఘమునుగూడ స్థాపించెదట!

కరణముల ట్రైనింగుసమూహము:— పెదపుళ్ళునుండి రాణివరపు వెంకటసుంపాం గారు, స్కూలుమౌల్వీలకు తలనే కరణములకు గూడ ట్రైనింగుసమూహము పెట్టి ట్రైనింగు చేసినతో బాగుండునని వ్రాయుచున్నారు.

ఒక గొప్పవానిమృతి:— తెలంగాణ ఢిల్లీరాజకటుంబమునకు జీవ (విశ్వు మీర్జా షెర్షత్ గారు కాకినాడ చనిపోయిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల నియోజకము:— సంయుక్త రాష్ట్రములనుండి స్టేటుకాన్ఫరెన్సు యీ క్రింది అధ్యక్షులు 18-వ తేదిని లక్నోలో చేర్చొనబడిరి. తూర్పు మహమ్మదీయ నియోజకత్వమువారివలన మహమ్మదాబాద్ రాజాగారు మహమ్మదీయులు కానివారివలన ఓంధ్రపూర్ రాజాగారు చేర్చొనబడిరి. సామాన్యభాగవతభక్త పట్టణ కాకులకు మహమ్మదీయులన బాంధ్రుల చాదరి ముస్తఫా ముస్సేన్ బి. యె గారును పట్టణవాకులకు నిరంతరము తాంకేచార్ బి. నీతాకలిం మ్ గారును, గానిమహానులకు మహమ్మదీయులవలన సుల్తాన్ జహాన్మద్ అలీఖాన్ అలీ, నెలంపూర్ తాలూకాగార్ గారును చేర్చొనబడిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుభక్త అలహాబాద్ విశ్వవిద్యాలయము వారిలో చారిమన్ థోవ్, పి. ఇక్బాల్ కారాయన్ కర్ గారును చేర్చొనబడిరి. పట్టణ వాకులకు మహమ్మదీయుల వలే చాదరి ముస్తఫా ముస్సేన్ బాంధ్రుగారు, సైద్ అలీ మహమ్మద్ మీర్జా, మహమ్మద్ సాబాద్ అలీఖాన్ గారును చేర్చొనబడిరి. పట్టణవాకులు కాని మహమ్మదీయులవలన అనరలిల్ మండిల్ సారాయన్ (ప్రీతరు) యాన్. సి. దత్త (బాంధ్రుల) చారుచందర్ బోవ్, బి. బాంబాలెన్ తాండన్ గారును చేర్చొనబడిరి. గ్రామ వాస్తవ్యులకు మహమ్మదీయులవలన అనరలిల్ తెన్టిసెంటు షేక్ సాహిద్ ముస్సేన్ బి. ఇ (బాంధ్రుల) చాదరి, జోతాబాం మీర్జామహమ్మద్ సాబద్ అలీఖాన్ గారును చేర్చొనబడిరి మహమ్మదీయులు గాని గ్రామస్థులవలన అనరలిల్ మండిల్ గోకరామ్ నాథ్ మెర్, యమ్. ఎ. యల్. యల్. బి. అద్యక్షులు, సద్దార్ నైయార్ సింగ్, బి. పి. బాంధ్రుల, మండిల్ తిలక్ నాథ భార్గవాగారు చేర్చొనబడిరి.

రౌద్రినారం ఆశ్వీజ, శు ౧౧, శనివారము

వేగుజుక్క

[వేలకట వార్యశీర్షర కవులు]

విశ్వస్థుష్టికి ముందే + వెలిగిన వెలుగు
విశ్వమందిరములో + వెలిగిన వెలుగు
విశ్వవిస్మృతి మాన్పు + వెలసిన వెలుగు
విశ్వమూర్తి ధరించి + వెలుగునుగాక!

* * * *

కలకలనవ్వల + గలువలు విరియ
ముసిముసినవ్వల + ముత్యాలు గురియ
వన్నెలనవ్వల + వజ్రాలు నెరయ
బొలవంపు నవ్వల + బువ్వలు గురియ
దురుపుల గోనలలో + దుహివాదించెంత
నీలాలమేడవై + నీలుగా నిలిచి
విశ్వమోహనరూప + విజ్ఞానకళల
మెఱయించి జీవుల + మెలుకొల్పెదవు;
ఎవరికీ జెల్లువే + యిది నీకు దక్క
నెంతచక్కనిచుక్క + వే వేగుజుక్క!—

* * * *

నాకలొకమునుండి + నడలెంచువేళ
సుబుసుబొకకు + బాదు + చుంటివో యేమొ
ఆకాశపీఠిలో + నానందరమము
వీనులవిందుగా + వినబడుచుండె;
రమణీయవల్లరి + రాగప్రకృతి
కలకంఠ పంచమ + గానానుభవము
వట్టుదరుంకృత + స్వరమూర్ధవంబు
ప్రణవస్వరానంద + భవానుభూతి
భువనమోహనగాన + మన మేళవించి
యన్నుఖం బ్రెయస్సు + యుదయరాగమున
నభిముఖం బ్రె యన్ను + యానందలీల
బాధివలొకంబు + పరవశం బంద
సరసగీతానంత + చాతురి మెఱయ
వేచ్చాపథంబున + జేరి పాడెదవు;
ఎవరికీ జెల్లువే + యిది నీకు దక్క
నెంతటి కుక్కుతాత్మ + వే వేగుజుక్క!—

* * * *

ఆరుణకాంతులు లేచు + నాశలు తోచె
మలయవాయువులు కో + మలగతి వీచె
దురుపుముగసాల + దోరముల్ విచ్చె
బాదుపుగొండకు దొలి + పోడిమి వచ్చె
గడల గ్రమ్మిన యంధ + కారంబు వాసె
వృక్షగ్రమలనండి + విహగముల్ గూసె
నిఖిలంబు వెలసెను + నీరాక కతన,
నెంతటి మహిమాన్వ + వే వేగుజుక్క!—

* * * *

పుణ్యం బగణ్యమై + పాలిసినవేళ
ధర్మంబు మర్మమై + తరలినవేళ
వీరం బసారమై + వెడలినవేళ
పారుపం బడవుల + బట్టినవేళ
బ్రతిధ యంతయు నేల + పాలైనవేళ
సర్వశక్తులును నా + కన మైనవేళ
నభిమానసామ్రాజ్య + మడగినవేళ
నిరి బాసి కను మూసి + చింతించువేళ
గాఢాంధకారంబు + గ్రమ్మినవేళ
నోడలెఱుంగని నిద్ర + నొందినవేళ
నాత్మబంధునిరీతి + నరుగుదెంచితివి;
మే లెంచి దయయించి + మెలుకొల్పితివి;
సుప్రసన్నత నీదు + చూడ్కుల దోచె

సుప్రభాతంబు నీ + సాబగుల దోచె;
దేశకోత్తమం బోలి + దేవుని బోలి
మమైల్ల గరుజించి + మహితమర్తలంబు
నుపదేశ మొనరించి + యుద్ధరించితివి
యెంతటియువకారి + వే వేగుజుక్క!
దేవదాత్యము బూని + దినదిన బీవు
విశ్వేయదువు రాత్రి + వినువీధినుండి
యెప్పటిదానవో + యెఱుంగము గాని
యెచటికి బోదువో + యెఱుంగము గాని
స్వర్గంబు నీ నివా + సం బని తెలిసె;
నీమహాత్మ్యంబు స + స్పృధి కేసికొనుట
మాకవీరులకు నీ + మంతనం బట్టె;
మా యాదికవితోడ + మాటాడినావు
బాదరాయణునితో + భాషించినావు
కాలిదాసునితోడ + గలసికొన్నావు
నీవువులొనె య + స్పృహ జూడగంటి
మా గాము తెలిగింపు + మా వేగుజుక్క!—

* * * *

స్నానం బెఱుంగని + స్వర్గధామమున
వీరానంబుల + విహరించునట్టి
ధర్మానంబుల + దనగారు నట్టి
సింహానంబుల + జెలువుందునట్టి
చిత్రానంబుల + జేర్చునట్టి
పుణ్యుల మాపూర్వ + పురుషులమాట
యూహించి యడిగెద + మొకమాట నిన్ను
దూతకృత్యముమాట + దూరమం దుంచి
ప్రేమచే నైనను + వేగొనవచ్చు
గృహచేతనైన నె + తీరింపవచ్చు
బరమార్థ మని యైన బలకావచ్చు
నభిమానకళత ని + న్నడుగుచు నుంటి
మాదరంబున చెల్లు + మా వేగుజుక్క!—

* * * *

శ్రుతిహితాచారవిశుద్ధులు వారు
చిరతరయోగసంసిద్ధులు వారు
భువనకల్యాణప్రబోధులు వారు
వీరధర్మాచార + వేదులు వారు
నిత్యసత్యవ్రత + నిరతులు వారు
పరతత్వవిద్యాప్ర + భావులు వారు
కాంతమూర్తులు వారు + సరసులు వారు
ధర్మమూర్తులు వారు + తండ్రులు వారు
మా విమోహత నెంచి + మమ్ము మన్నించి
విజ్ఞానతేజంబు + విలసిల్లుకొఱకు
క్రికరణంబుగ మమ్ము + దీవించినారే!
యేమైన సందేహ + మెఱిగించినారే!
వేగంబు వచియింప + వే వేగుజుక్క!—

* * * *

కాలవశంబున + గతమును మఱచి
యజ్ఞానవశమున + నభిలంబు మఱచి
నెద్దలగతి వీడి + నెద్దత్రోవ బట్టి
మలినవృత్తుల మైన + మాట నిజంబె;
శ్రుతిబాహ్యులము గురు + ద్రోహుల మగుట
నమతాపమున జిత్త + మనశమై యుండె;
పాటింప మైతిమి + పరమార్థగురుల
నాచరింపగ నేర + మార్గధర్మముల;
వెలయ బ్రాయశ్చిత్త + విధి యెఱిగించి
మ మ్ముద్ధరింపు మ + మృ! వేగుజుక్క!—

* * * *

నీవు పుట్టినచోటు + నీలాలనేల;

నీవు మెట్టినచోటు + నీలాలనేల;
నీచుట్టు నున్నది + నీలాలనేల;
నిర్మలమణిమాల + నీదివ్యలీల;
వేదాంతపీఠుల + విహరింతు వీవు;
వెలుగుచుందు వనంత + వీధులం దీవు;
శుభ్రమూర్తివి పరంజ్యోతివి నీవు;
నీకళామాత్ర మీ + నిఖిలజగంబు;
ఈప్రపంచంబునం + జే మించి చూడ
నలుమాత్రయావుల + మైనను గాము
కాని, నీమహదనుగ్రహ మున్నయెడల
నీనె మేమై యుందు + మే వేగుజుక్క!—

సావర్ణ్యము

[పారనంది రామశాస్త్రిగారు]

ఇది వ్యాకరణములందు, ఛందస్సులందును, గూడఁ జెప్పబడి యున్నది. వ్యాకరణమునందలిది సంధివిషయకము. ఛందస్సులందలిది యత్రిప్రాసవిషయకము గా గా నిం చు చున్నది. దీనిని లాక్షణికులు పరి పరి విధములుగాఁ జెప్పుచున్నారు. ప్రథమాచార్యుఁడు, తక్కిన వేనికినిఁ జెప్పక చవర్గి యములకు మాత్రము 'అద్వైత్య స్తాలవ్య శ్చుర్వక్రఃస్సాన్వీనిధి' యన్న వర్ణవృత్తి. అని ఆకారముతోఁ గూడియున్న చవర్గియము దత్త్యముగాను, ఏ, ఓ, లతోఁ గూడియున్నది తాల వ్య ము గా ను చెప్పి నాడు. ఈతని మతమందుఁ దక్కిన యచ్యులలో గాని పాల్లులలోఁ గాని దత్త్యతాలవ్యములు లేవనియో? చెప్ప నవసరము లేదనియో? మఱియు, నిది వ్యాకరణమందుఁ జెప్పఁ బడుటచేత సంధివిషయకమా? యత్రిప్రాసవిషయకమా? అప్పు డును సుభయవిషయకమా? లేక వానిలో నన్యతరవిషయకమా? సంధివిషయములో దత్త్యతాలవ్యభేద కథనమున కవసరము గానరాదు.

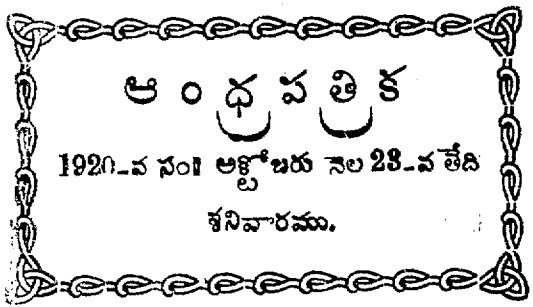
ద్వితీయాచార్యుఁడు 'ప్రాకృతే తద్భవే చాపి చ తౌ దత్త స్పృతౌ, చక్షౌ తజ్జే ప్రాకృతేచ, దత్త్యా వేద నసంక యః' అని రెండుపర్యాయములు చెప్పినాడు. ఇది చఱచున గూర్చియే. ఇతఁడును దక్కినవానిఁ గూర్చి యేమియును జెప్ప లేదు. తాతంభట్టు యతుల ప్రసంగము లోఁ గొన్నికొన్ని ఆచ్యులకు, పాల్లులకును, పరస్పరము యతులు చెల్లునని మాత్రము చెప్పినాడే గాని సావర్ణ్యమును జెప్పలేదు.

ఆపుకవి—ఏ బిఱ్ఱో వక్రః, ఆను నన్నయభట్టుని నూత్ర మునకుఁ దానును, ఏత్వం బు నోత్వంబు నెసఁగు వక్రము లన నని వ్యాఖ్యానముఁ జేసియు, వానికి సావర్ణ్యమును జెప్పకయే యుదాహరణములను మాత్రము మిక్కిలిగా జూపి యున్నాడు. ఈ యుదాహరణము లన్నియు 'అక్షరము' అనఁబడ కలయు కావున తాతంభట్టు మొదలు నాచార్యులవఱకు వర్గమును అభివృద్ధి యతివిషయములోనే యలకై ప్రతిపాదించు ననంతరమునా న్నారు. దానిని బట్టి అభివృద్ధి జేయుటకు రసాయన కాస్త్రజ్ఞా యములలోనే యని చెప్పె.

ఒ ఓ లం గూడిన చ జ లు దంత్యంబులు, కండసములతో గూడినవి తాలవ్యము లనియును చెప్పియు న్నాడు. ఇతఁడే యర్థమును దేనినిబట్టి చెప్పినాడో తెలియరాదు. దత్త్యతాల వ్యములు రెండును సవర్ణము లనియుఁ జెప్పినాడు. కాని వీరె వ్వరును, ఆ ఆ లతోఁ గూడిన చ జ లు ఒ ఓ లతోఁ గూ డిన దానికి యతులు గావచ్చుననికాని కారాదనికాని చెప్పెను.

ఉదాహరణములను వానికెవ్వరు నియ్యలేదు. వాని కీ సావర్ణ్యాంగీకార మెందులకని వారి యభిప్రాయమో తెలియ రాదు. దత్త్యములలో దత్త్యములకును, తాలవ్యములలో తాల వ్యములకును, సావర్ణ్యకథన మవసరము. అట్టి సావర్ణ్యము క్తసావర్ణ్యము వ్యాకరణమువలన నీ ధ మే యయ్యుండ

హిందూ జాతిని ^{పూర్వ} జైతూనినది. ఈనది దిశంబర
 తి-న తేది మొదలు 80-న తేదివరకు జరుగును. అప్పుడు మరూ
 జైతూని-నితకకా మదనమునకును దిశంబర హిందూ జరుగును.

చతుర్విధ సాధనములు

కీర్తిశేఖరగు దాదాభాయి నారోజ్ గారి యధ్యక్షతక్రింద 1906 సంవత్సరమునందు కలకత్తా నగరమున జరిగిన దేశీయ మహాసభలో, భారత పక్షము తన గమ్యస్థానము జేరుటకు, స్వరాజ్యము, బాటియవిద్య, స్వదేశవస్తు ప్రోత్సాహము, విదేశ వస్తు బహిష్కారము, సాధనములని నిరూపించ బడెను. అప్పటినుండియు, దేశీయములలో స్వరాజ్యభిలాష గాఢముగ బెరుగుచున్నది. స్వరాజ్యము కేవలము ఆదర్శముగ నుండుకాలము గలిగి, వెంటనే నది సిద్ధింపవలెనని, దేశీయులు గోరసాగిరి. కాని, బాటియవిద్య, స్వదేశవస్తావ లంబనము, ప్రజల దృష్టినుండి రానురాను మరు గయ్యెను. ఇందుకు కారణము లేకజోలేదు. స్వరాజ్యము నొకవరముగ నితరులు ప్రసాదించు టకు వీలు లేదనియు, స్వరాజ్యము వెలువల నుండి వచ్చునదిగాక లోకలనుండియే బెరుగునది యని యనువిషయము, బాగుగ గ్రహించ బడలేదు. స్వరాజ్యము స్వధర్మముపై నాధారపడి యుండవలయును. స్వధర్మము ననుసరింపని స్వకరిపాలన మొకవేళ చేకూరినను, నయ్యది అతుకువలె నుండునుగాని, సహజముగ నుండదు. ప్రతిదేశమునందును చారిత్రక సాంప్ర దాయముల ననుసరించియు, దేశకాల పరిస్థితుల ననుసరించియు, స్వకరిపాలనము బెరుగుచుండును. హిందూదేశమున గూడ, అధికారులు కొందరు నిర్ణయించిన విధమునగాక, దేశనాగరికమునకును, ప్రాచీనచరిత్రకును, సాంప్రదాయములకును అను గుణ్యముగ స్వకరిపాలనా విధానము బెరుగు చుండును. స్వయంనిర్ణయ సూత్రమందుచే, ఏబాటి ప్రజల బాటి భావిభాగ్యోదయమును స్వయముగ నిర్ణయించు కొనవలెననియు, అన్యలందు కడ్డకపడ గూడదనియు, ప్రతిపాదించెను. స్వయంనిర్ణయ సూత్రమే, ఎల్లజాతులకును సమానముగ వర్తించ జేయబడి యుండినచో, ప్రపంచశాంతినుస్థిరముగ నెలకొని యుండెడిది. పునర్నిర్మాణము త్వరిత ముగ కొనసాగియుండెడిది. అట్టికార్యము నెఱవేర కుండుటచేతనే, ప్రస్తుత తరుణమున సంక్లిష్టస్థితి జనించెను.

1906 సంవత్సరమునందు కలకత్తా కాంగ్రెసు బభలో నిరూపించబడిన సాధనములే 1920 సంవ త్సరపు కలకత్తా కాంగ్రెసుబభలో మరల నిరూ పించ బడవలసినవైనవి. నిదానించి చూచిన, ఇటీ వల జరిగిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములు, వెనుకజరిగినసభలో సంగీకరింపబడినవేగానికొత్త విగావని, కరతలామలకము గాగలదు. స్వరాజ్యం యము నొక్కదానిపైననే ప్రజలు తమ దృష్టిని నిగుడించి, మిగిలిన యంశములను మరచుటచే, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభాతీర్మానములు క్రొత్తవిగ గాన్పించుచున్నవి. మృనిపదునాల్గు సంవత్సరముల క్రిందటనే దేశ మంగీరించి యుండెను. దేశమోక్షమునకు వంగదేశము వెనుక నిరూపించిన సాధన ములు, సేదు నూతన రూపముతో తిరిగి జయలెడ లినవి. వీనియొం దింతటిపటిమ ఏమిగలదని ప్రశ్నింప

వచ్చును. స్వదేశ వస్తావలంబనము స్వధర్మాను స్థానమును పురికొల్పు గలుగును. పార్శ్వామిక, ఆర్థికసమస్యలను, ప్రాచీన భారతవర్షము జయప్రద ముగ సాధించెను. యంత్రాధారమువలన, పాశ్చా త్య దేశీయుల నేకవస్తువుల సరి త్వరితముగ తయారు జేయగలుగుటచే, పరిశ్రమ లభివృద్ధి జెందుచు న్నను, ప్రజాసామాన్యపు యభ్యుదయమున కివి సాయపడుటకు మారుగ, వారి స్వేచ్ఛను రోధిం చుటకే తోడ్పడుచున్నది. కొలదిమంది యంత్రా లయాధికారులు విశేషలాభము గడించుచున్నారు. కాని యంత్రాలయములయందు దినమంతయు కష్ట పడి పనిజేసెడి కార్మికులస్థితి కడుదుర్భరముగ ను న్నది. పరిశ్రమలవలన చేకూరెడి లాభములలో కార్మికులు పాల్గొనుటలేదు. గాలియు వెలుతురును లేని భవనములలో, పురుషులు, స్త్రీలు, శిశువులు గుమిగూడియుండి, కఠిరారోగ్యమును కోల్పోయి, యంత్రముల పోల్కి మారి, జీవనవికాసము గోల్పొవుచున్నారు. ఇట్టి పద్ధతి ప్రేళ్లు పాతుకొనిన కొలదియు, దేశమునం దెట్టి యనర్థములు వాటిల్లు నో, రస్కిను మహాశయిడు చాలకాలము క్రింద టనే వివరించియుండెను.

కాని ఆతనివాక్యముల నాకాలపు నాగరి కులు పాటించలేదు. రస్కిను మహాశయిని జీవి తము గూర్చి వ్రాసిన ఫ్రెడ్రిక్కు హరిసన్ వండి తుడు గూడ, ఆతని యూహాలన్నియు విచ్ఛివారల తలంపుల బోలియున్నవనియు, నవీన నాగరికుల నాతను తిరిగి మృగప్రాయుల గావించ దలపెట్టె ననియు, నాక్షేపించియుండెను. ఫ్యాక్టరీ పద్ధతి వలన కలిగెడినష్టము లిప్పుడు ఘనీభవించినవి. పాశ్చాత్యదేశపు కార్మికులలో ప్రబోధము గలిగిన కొలదియు, సాంఘికవాదము ప్రబలసాగెను. తమ మాట చెల్లనపుడెల్లను, కార్మికులు సమ్మెకట్టుటకు ప్రారంభించిరి. వారు ప్రేడు యూనియను సంఘ ములనేర్పరచి, తద్వారా తమకోర్కెల సీదేమృకొన వలెనని ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆధునిక పరి శ్రామిక విధానమునకు ఫలితమే, బాల్లివిసము అని చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లదేశమునం దిప్పుడు కార్మికసంక్షోభము ప్రబలియున్నది. బాగుగను లలో బనిచేసెడి వారందరును తమపనుల మాని వైచి, వేతనాభివృద్ధి గావించినగాని తాము పను లలో ప్రవేశించమని శతధము బూనియున్నారు. వదిలక్షలమంది పనివార లీరీతిన పనిమాని యుండ, మిగిలిన పరిశ్రమ లనేకములు మూలబడ వలసి వచ్చుచున్నది. కార్మికులకును యజమాను లకును జరిగెడి పోరాటములలో, తుద కెవరు విజ యముగాతురో యిది నిరీక్షింప బడుచున్నది. ఎవరు జయముగాంచినను, ఎంతకాల మీరీతిన మనఃస్ఫర్థలు ప్రబలియుండవలెను? యజమాను లును కార్మికులును, తమతమ బలములను ప్రదర్శిం చుచు పోరాడుచుండునంత కాలము, పరిశ్రమ లెటుల కొనసాగగలవు? పరిశ్రమలు పరిల్లుటకు సమ్మెకట్టులును పోరాటములును మాత్రమేనా సాధనములు? పాశ్చాత్యప్రపంచ మిప్పుడీ ప్రశ్నకు జవాబు నొసకబాలక, తల్లడిల్లుచున్నది.

కార్మికసమస్య కింతవరకును, తగిన ప్రతిక్రియ ఎద్దియు గాన్పించలేదు. బాల్లివికట్టులు తీవ్రమార్గ ముల నవలంబించి, ధనవంతులను బాధించుచున్నా రేగాని, సంఘసౌష్ఠవమునకు వలయు సాధనముల నరయజాలకున్నాడు. పరిశ్రామిక పద్ధతివలన గలి గెడి నష్టములను నివారించుటకు యూరపు ఖండ మున, ప్రయత్నము లిదివరకు జరిగియుండక పోలేదు. సహకారోద్యమ మిట్టి ప్రయత్న ఫలిత మనియే జెప్పవచ్చును. ఈ యుద్యమము, కొంత వర పువశాంతిని గలిగించినను, శాశ్వత లాభము

గలిగించజాలక జోయెను. ఈ పద్ధతి వీరలకు వ శాంతి గలిగించుటకు బదులు, ధనవంతులకే ఎక్కు డు లాభము నొసగెను. ప్రజల నైతికాభివృద్ధికిది విశేషముగ తోడ్పడలేదు. పాశ్చాత్య పరిశ్రామిక స్థితి రాను రాను విషమరూపము దాల్చుచున్నది. దీనినుండి బయల్పడు మార్గము గాన్పించుటలేదు. హిందూదేశము గూడ పాశ్చాత్యపద్ధతిని చాలవర కుపయోగించ మొదలిడెను. అక్కడ ప్రజలెడి సమ్మెకట్టులు కొద్దిగనో గొప్పగనో నిక్కడగూడ ప్రబలి, కలవరకారణ మగుచున్నవి. దెన్నపురియొం దలి బకింగుహోము మిల్లులో యజమానులు కూల్చి లను వెడలగొట్టియుండుటచే, తిరిగి కల్లోల మేర్పడి యున్నది. పాశ్చాత్య పరిశ్రామిక పద్ధతి నవలం బించినపుడు, అందలి దుష్ఫలితములు గూడ దానిని వెన్నంటక మానవు. పాశ్చాత్య దేశములలో పేదనకు స్వరాజ్యము ప్రబలియున్నను, ప్రజాసా మాన్యము నిజస్వాతంత్ర్యము నతుభవించుటలేదు. మనదేశమునందు అనాదివృత్తులు నశించి, ప్రాచీన పరిశ్రమ లిప్పుడు మూలబడియున్నవి. కొంత కాలమునుండియో, పరిశ్రమలను నెలకొల్పుటకు, యంత్రాలయము లీ దేశమునందును విరివిగ సాపించ జడుచున్నవి.

మనదేశమునందు నేకపరిశ్రమ వెరుక నత్తు, చృదశలో నుండెనని బెలుపుటకు దృష్టాంతము లనేకములుగలవు. డక్కా మస్లినులను తయారుజేసి, బకానోకకాలమునందు యూరపు ఖండమునకు విలువగల వస్త్రముల సంపుటమందెన హిందూదేశ మిప్పుడు, కట్టుబట్టలను విదేశములనుండి దెప్పించ వలసి వచ్చుచున్నది. ప్రాచీన పరిశ్రమలు కార్మి కుని స్వేచ్ఛకు నిర్మూలించలేదు. ఏ కుటుంబమున కా కుటుంబము పరిశ్రమల సభ్యునించుచు, ప్రజల యొక్కరలను తీర్చుచుండెను. కార్మికులు ఒకరి క్రింద సేవకులుగ నుండలేదు. ఎవరికి నాతే యజ మానులు. ఎవరి కష్టాజ్ఞితము వారికే చెందుచుం డెను. యజమానులు విశేషలాభము దీసికొని, కార్మికులకు స్వల్పవేతనముల నిచ్చెడిపద్ధతి వెనుక ప్రబలియుండలేదు. యూరపు ఖండమున గూడ యంత్రవిధానము వెచ్చుబెరుగక ముందు, కార్మి కులు స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యముల ననుభవించు చుండిరి. పల్లెటూరి కమ్యూరవానిని గూర్చి వ్రాయ బడిన లాంగుషెల్లో కవివరుని ఆంగ్లపద్యముల ననేకులు చదివితే యుండును. ప్రాచీన హిందూ సంఘమున, నెల్లరును కార్మికులనియే జెప్ప వచ్చును. వివిధ సంఘములవారును తమతమ వృత్తుల సభ్యునించి, ఇతరుల యొక్కరలను దీర్చు కొనుచుండిరి. ప్రతిగ్రామసంఘ మొక ప్రజా స్వామ్యము బోలియుండెను. స్వేచ్ఛ, సాఖ్యము, ఆనందము, ప్రాచీన గ్రామములందు రాజ్యము చేయుచుండెను. హిందూదేశమున పాశ్చాత్య పరి శ్రామికవిధానమిప్పుడు నెలకొనియున్నను, ఇది యింకను పూర్తిగ నేర్పబారియుండలేదు. వెనుకటి పద్ధతు లింకను నక్కడక్కడ నిలచియే యున్నవి. వానినిపుడు పునరుద్ధరించజేసి, దేశము తన ఆర్థికదుస్థితిని బావుకొనవలెను. కార్మికుల స్వేచ్ఛను కాపాడవలయును. కార్మికులకును యజమానులకును ప్రజలెడి పోరాటముల కీ దేశ మునం దెడములేకుండ జేయవలెను.

స్వదేశవస్తావలంబనము బూనుట యనిన, పాశ్చాత్య దేశములలో ప్రజలెడి పద్ధతుల సీ దేశమునం దవ లంబించుట గాదు. ఆంగ్లయంత్రాలయాధికారుల స్థానమును, భారతీయ యంత్రాలయాధికారు లాక్రమించినంత మాత్రమున లాభములేదు. అన్ని విషయములందును దేశసాంప్రదాయముల నవలం

విందులకు బూనుకొనినగాని, స్వదేశీ ప్రతీతిని పథకముగాంచబడు. స్వదేశీ ప్రతీతిని విశాలాంశముగలదు. మాతృభాషాసేవ, స్వసంఘసేవ, స్వధర్మానుష్ఠానము మొదలగునవియు స్వదేశీ శ్రద్ధానుమానం దంతర్భాగములే. కార్మికునికి స్వేచ్ఛయున్నపుడే, ఆతని తన కలితమును, నైపుణ్యమును చూపగలడు. వ్యక్తుల ప్రతిభ అపుడే ప్రకాశించును. ప్రాచీనపద్ధతి కార్మికుల సౌఖ్యమునకును, స్వేచ్ఛకును, ఆనందమునకును మార్గము జూపుచుండెను. ఇట్టి లాభముల నెన్నిటిలో దేశమున కొనిగి, స్వధర్మానుష్ఠానమునకును తన్మూలమున నిజ స్వరాజ్యమునకును మార్గము జూపెడి స్వదేశీ ప్రతానుష్ఠానమును, కాంగ్రెసు సభ విధించుచున్నది. హిందూదేశ మీ ధర్మము ననుష్ఠించుటవలన, స్వలాభము గాంచుటయేగాక, సాధన మార్గము దెలియక కలితించుచున్న పాశ్చాత్య పాపిశులమునకు గూడ వెలుగు జూపగలదు. ఇటులనే, ఏదేశ విద్యావిధానమును నిర్ణయించుట కాదేశమునకు స్వాతంత్ర్య ముండవలయును. గృహలో గలవజర విద్య, దేశీయ లలో ప్రబోధము గలిగింపవలెను. స్వీయనాగరిక సాంప్రదాయములనుండి వేరగు విద్యవలన, ప్రజలకు ఊహగతి గలుగును. ఇట్టి జాతీయవిద్యను నెలకొల్పుటకు, ప్రభుత్వమువారు బూననపుడు, ప్రజలే తమ విద్యాప్రతిష్ఠాపనములను స్థాపించి, తమ నిర్మాణశక్తిని చూపవలయును. స్వదేశీ ప్రతీతియు, జాతీయవిద్యా వ్యాపకమును, భారతీయుల నిర్మాణశక్తిని ప్రజ్వలించజేసి, వారియందు స్వధర్మానుష్ఠానమును పురికొల్పగలుగును. స్వాతంత్ర్య వాతావరణమును సృష్టించి, స్వరాజ్యమును సుప్రతిష్ఠింప గావించును. అటుల స్థాపించబడిన స్వరాజ్యవిధానము అన్యదేశ విధానముల ననుకరింపక, హిందూదేశ సాంప్రదాయముల కనుగుణ్యముగ నుండును. ధర్మమే దానికి ప్రధానాధారముగ నుండును. ప్రపంచ పున్నర్యాయమున కప్పుడు, హిందూదేశము శక్తివంతమై కృషి సలిపి శాశ్వతశ్రీ బడయుననుట నిశ్చయము.

15-వ విశాఖపట్టణ మండలసభ

ఈ సభ నేటిదినము టంగుటూరు ప్రకాశము పంతులుగారి యధ్యక్షతక్రింద సమావేశమగును. సహాయ నిరాకరణ సమస్యగూర్చి మాత్రమే వారు ముచ్చటించిరి. రాజకీయ సభలలో ప్రస్తుత సమయమున చర్చించదగిన యంశ మిప్పు డింకొకటి లేనందున, పంతులుగారి టంగుటూరు సమాజము. సహాయ నిరాకరణోద్యమము అక్రమమని, యన్. శ్రీనివాస అయ్యంగారును, రాజద్రోహమని మద్రాసు గవర్నరుగారును, దెలిపియుండిరి. ప్రభుత్వమువారి యుద్దయము నడచివైచెదరని, అడ్డకేటు ఆఫ్ ఇండియాపత్రికా ప్రతినిధి తంతి మూలమున దెలిపియుండెను. ఇందువలన, నూతనోద్యమము వ్యాపించి వేళ్లు బారినదని కనుగొనవచ్చునని, ప్రకాశము పంతులుగారు దెలిపిరి. కాంగ్రెసు సభవారు నిర్ణయించిన కార్యక్రమము, అక్రమమన, రాజద్రోహకరమన, కాని యిది అది ఎంతవరకు ఆచరణయోగ్యము అను విషయమును అధ్యక్షులు చర్చించిరి. ఇది అక్రమముగాని రాజద్రోహకరముగాని కాదని, అధ్యక్షులు సహేతుకముగ నిరూపించిరి. ఇందుకు వారు ఆంగ్ల న్యాయకర్తల యభిప్రాయము వినుదహించిరి. కాంగ్రెసుసభలో గాంధీ తీర్మానమున కధిక సంఖ్యాకులనుకూలులుగ నుండిరి. హిందీనములు సభ వరుసగ జరుగుటచే, కొందరు

చివరదినమున వెడలిపోయిరినియు, వారా సభలో నున్నను గాంధీ కనుకూలముగ ప్రాటునిచ్చి యుండివారినియు, గాంధీ తన యనుచరులతో సభను నింపెననుట నిరాధారమనియు, అధ్యక్షుని యభిప్రాయము. కాంగ్రెసునకు పిమ్మట, సభలో నవజయముగాంచిన జాతీయవాద ప్రముఖులు గూడ తమ అధ్యక్షిత్వమును చాలించుకొని, కాంగ్రెసు సభాదేశము ననుసరించిరి. ఎవరో నొకరిద్దరు తప్పు మిగిలిన జాతీయవాదులందరును తమ ప్రయత్నములను చాలించుకొని, తమ ఐకమత్యమును వెల్లడించిరి, పంతులుగారు నుడివీరి. నూతనోద్యమమునకు ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలు జేయుచున్న సేవ నుగ్గడించుచు, వానికి తమ కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి. ప్రజలలో గలిగిన ప్రబోధము అనూనమని జెప్పుచు, ఇంత సత్వర ఫలితము చేకూరునని తా మూహింప లేదనిరి. ఇట్టి సంచలనము మరి మూడువత్సరములు కొనసాగుచో, సంపూర్ణరాజ్యము తప్పక సిద్ధించునని, అధ్యక్షులు తమ నమ్మకమును వెల్లడించిరి. జాతీయపాఠశాలలను స్థాపింపనిది, విద్యార్థులను ప్రస్తుత పాఠశాలల నుండి లాగివైచుటమొందిగాదనియు, న్యాయవాద వృత్తిని విస్తరించునని ప్రస్తుతాచరణ యోగ్యముగాదనియు, ప్రకాశము పంతులుగారి యభిప్రాయము. కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ప్రాటునిచ్చి పిమ్మట దాని ననుసరించిన జాతీయవాదులపై మోపబడుచున్న నిందలు, నిగాధారములని వీరు జూపిరి. ఆంధ్రదేశమునందు, శాసన సభ్యత్వమునువదలిన కొండ వేంటటప్పయ్య పంతులుగారిని, తమవృత్తినివిడచిన గుంటూరు న్యాయవాదులను, ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించిన దేశ భాషాపత్రికలను, ఉద్యమ ప్రచారమునకై పర్యటనము నలుపుచున్న ఆంధ్రప్రీతి ఖులను, వీరు అభినందించిరి. ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యోచ్ఛ పాదుకొనిన దనియు, బిసెంటుగారు మొదలిడిన రాజకీయ ప్రబోధమును గాంధీగారు పూర్తిజేసిరినియు, డయరు మొదలగువారల పాపిశుకూషను కొరకు హిందూదేశము డబ్బును వృధగావించు టౌతమాత్రము పాడిగాదనియు, వీరు దెలిపిరి. వీరి యుపన్యాసము భావగర్భితముగను, ఉత్సాహపూరితముగను దనరారుచున్నది. వీరి యధ్యక్షతక్రింద, విశాఖపట్టణపుసభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుగాక!

దక్షిణగారు సహాయ నిరాకరణమున త్యజించుట. — లక్ష్మీలో న్యాయవాదిగానున్న బాండ్లర హెచ్. పి. దక్షిణగారు సహాయ నిరాకరణము నతలంకింప గోరి న్యాయవాద వృత్తి నిటీకల చాలించుకొనిరి. కాని అటుపిమ్మట జరిగిన విల్లా లీగారి హత్యకు గూర్చి కొందరు మహమ్మదీయ నాయకులు చేసిన ప్రకటనలు అహింసాసూత్రమున భంగపడుననిగా నుండుటచే దక్షిణగారు సహాయ నిరాకరణమును తిరస్కరించుచు లేఖన ప్రకటించిరి. విల్లా లీగారిని హత్యచేయుట మహాపరాధమని మహాత్మా గంధీగారు భండితముగా నుడివీరి కాని గంధీగారి సహాయులగు మహమ్మదీయుల లక్ష్యనిరసితము. విల్లా లీగారు కాఫీరగాన నరనిని హత్యచేయుట పుణ్యకార్యమే (మహిద) అని కొందరు నుడివీరి. కాఫీర అనగా మహమ్మదీయులు కానివాడు గాన క్రైస్తవులందరూ కాఫీరలే. ఈమహమ్మదీయుల ఆభిప్రాయమునట్టి క్రైస్తవులందరును మధ్యలే. క్రైస్తవులను చంపివారందరును మరణేక చేసినవారే. గానట్టి సిద్ధాంతము దౌర్జన్య నిరసిత సహకార నిరాకరణ మూలకత్వమునకే భిన్నముగానున్నది. గాన నేను దీనింగీకరింపజాలను. నేను తేలిక క్రైస్తవుడను. నాసంఘమున చంపురేమీ పుణ్యకార్యమని తలంచిన వారి పోనే నెట్లు సహకారిని కా గలగుదును. గాన నేను మాని వేయుచున్నాను దక్షిణగారు ప్రాసరి.

స్థానిక వార్తలు

కృష్ణవిలాససభ:—ఈసభవారు, యానెల 24-వ తేది ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విల్లారెయ్య పురమందిరములో “జనశంకరయోగాయ” అను నాటకమును ప్రదర్శించుట.

మదరాసు నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘము:—ఈసంఘము తరఫున వ్యాపారపాడిలో నున్న భవనములో యానెల 24 తేది ఆదివారమునాడు దండయాత్ర (బహ్మసంధస్వామి) గాథ సహకారమును గూర్చి యాత్రవ్యసించుట.

మదరాసు రివ్యూపత్రిక:—ఈ పత్రిక నవంబరు మాసమునండి వారపత్రికగా ప్రచురింపబడును. రాజధానిలోని జాతీయవాదుల సంఘముయొక్క యజ్ఞక్షేత్రమున, కోరికలను తెలియజేయుచుండు సని, తర్జునకాధిపతులగు వి. ఆర్. వెంకట్రామణగారు వెల్లుచున్నారు.

ఒక సభ:—కోమలేశ్వరకావేల వాస్తవ్యులు, యానెల 25 వ తేదిని సోమవారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు కోమలేశ్వరకోవిల కెనుగా ‘ఎన్నికల బహిష్కారము’ను గూర్చి యొకసభ జరుపుదురు. ఆదివారమున తెట్టియార్ గారిరథ్యక్షత కహించుట. తర్జునయాత్రను సి. రాజగోపాలాచార్యగారు మాన్యునా రుత్యసించుట.

ఒక గొప్ప సభ:—మదరాసు మహమ్మదీయులు యానెల 25 వ తేది సోమవారమునాడు సాయంత్రము 5-30 గంటలకు, రాజధాని కళాశాల కెనుగా, నమాజుతీరమున, యాత్రలు మాన్యునా రుత్యక్షతను ఒక గొప్పసభ జరుగును. ఆతీర్థ కళాశాలయొక్క ధర్మకర్తలను ఇస్లాము మాత్రప్రకారము ప్రభుత్వపు గ్రాంటును పుచ్చుకొనుటకు తీరస్కరించవలయునని కోరుట కీసభ జరుగబడును.

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:—నిన్న (22-10-20) సాయంత్రమున విశ్వవిద్యాలయసభ్యు లాతిథ్యము నొనంగిరి. విశ్రాంతి వేషధారణమును గాననిర్యోదమును జరిగినది. ఏ. రంగయ్య శ్రేష్ఠి, ఎం. జగన్నాథరావునాయుడు, ఎం. రాజగోపాలరావునాయుడు గార్లు న్యాయకర్తలుగ నుండిరి. మోటుపల్లి సత్యనారాయణరావు నాయుడు, అయ్యతుని సీతారామయ్య, అయ్యతుని పిచ్చయ్య, సి. కే. కృష్ణస్వామి, కోకాతింగారావునాయుడు గార్లు తరఫుగా వల్లె ప్రభులంగ, చాళి, జవాహి, హరిదాసు వేషములను వేసిరి. వారిలో సీతారామయ్యగారికి మొదటి బహుమానమును సత్యనారాయణరావు నాయుడుగారికి రెండవబహుమానమును, లింగారావుగారికి మూడవ బహుమానమును యిచ్చుటకునని న్యాయకర్తలు తిరస్కరించిరి. నిన్నటితో సభవారి దేశరామహాత్మ్యమును చూసినది. నిన్నను వేరుముడి వేషగిరిరావుగారు ఆతిథ్య ప్రదాతలకు వందనముల నర్పించుట సభాభివృద్ధిని సూచి ఎల్లరును పోద్యోగతే సని హాస్యవించిరి.

గంధీమహాత్ముని పర్యటనము.

లాహోరు. —“సీ. యం. గెట్” గంధీమహాత్ముని రాకకులన లాహోరు ఇస్లామియా కాలేజీకి విశ్రుతులగునని యందరును భయపడినట్లుగనే జరిగినది. గురువారమునాడు మోతాలీ, మాన్యోల్లూర్ కలం అజద్ గారిని దర్శించుటకై అన్ ఖామానీ హిమయత్ ఇ ఇస్లామ్ వారు 30 మంది సభ్యులు అనవరసభ గావించిరి. అధ్యక్షులగు సర్ ఖల్ ఫిఖర్ ఆలీఖానుగారు కార్యదర్శియగు డాక్టర్ మహమ్మద్ ఇక్బలుగారు, చౌదరీ మహబుద్దీను, గులాంముహిద్దీనుకానుల్ గార్లు సభకు తత్పరి. సభితులలో షేక్ అబ్దుల్ ఖాదరుగారు తక్కు నెల్లరును సహాయనిరాకరణము నా మోదింపి అష్టమాన సంఘమువారిని సర్కారు గ్రాంటును విసర్జించి విశ్వవిద్యాలయమునండి కాలేజీని నిడదీయుదేయమోరి. (పిన్నిపాలెం గారు యందుగనే కాలేజీకి కేటవిచ్చియుంటుంటే విద్యార్థులెల్లరును లాహోరుని పిడియుండి సభకు చాలమంది రానేలేదు.) ఈమాసన సంగీకరించురేని కాలేజీ నాశనమగును. తట్టభద్రులు కాదలచిన విద్యార్థుల కాభంగము కలుగును.

బొంబయి ప్రభుత్వమువారు బొంబయిలో తిరిగి నవంబరు 15-వ తేదిని సమావేశ మయ్యెదరు.

శ్రువలూకా నుండినవారిని నిరసరాదులు తెప్పించుట కర్మము
 ప్రియమున హింసించుటయు, వారి యొద్దనుండి లాగుకొనుట
 యు (ఉ) శుభరాక్షశాలాలోన, ఇతర జ్వాలాలోన విద్యా
 ర్థుల విషయములోన, పసిబిడ్డల విషయములోన మేలక స్త్రీ
 లు కావించిన యదృష్టము (ఉ) కనూనలోని పాఠశాల
 విద్యార్థులను కర్మము మౌళికేగాక వాటిలతో కొట్టుట (ము)
 జలియకవాలాలోని ప్రాచీన శ్రీల విషయమై తాన్వ
 రుస్తీలు అనవ్యయం (ఉ) ర్తించుట (బు) క్యాప్తును దోచు
 ను చూస్తుగుతారని విరచించి కిరీటకకళాని వాని ప్రయో
 గించుట.

ఈ వనశ్రీనియును ప్రజలకుండు శాంతిని వెలకొల్పు
టకు ద్వేషించబడినదిగావు. నిరవరాధులకును, అవరాధులకును
తారతమ్యము లేక శిక్ష యొగబడెను. కొన్నికొన్ని సందర్భ
ములలో అవరాధులు దండెత్తవచ్చునుకొనెరి. నిరవరాధులగు
వారు హింసించబడిన. ఈ యొనఁబడిన శిక్షలు మిక్కి
లీసినవాగును, అవమానకరముగ నుండును.
ఈ శిక్షలకు కారకులగు వారెల్ల మిక్కిలి
మొరటుగను, క్రూరముగను, ప్రవర్తించి 1915 న శంకర్తర
అను ప్రకారము ఈ యాద్యోగస్థులపై ఇంగ్లాండులోగాని
ఇండియాలోగాని చర్య పుచ్చుకొనవచ్చును.

పండిత మోచిలాలు నైహూగారి ఫలహ

కండిర మౌలికము నెహూగారు ఈ యింగ్లీషు
స్వామివాదతిత్తివయ్యి(ప్రాచీనమును గూర్చి ఇంటి పెండ్లియును
పుత్రికలొనీ విధముగ జూచినాడు “కాంగ్రెసు సమాజునిరా
కరణము కంగీకరించినందుచేత ప్రస్తుతము నీరథులయిన యెట్టి
చర్యయు పుచ్చుకొనవగదు. కాని ఈవిషయమును చక్కగ
త్రయించవలెను. బాలీయవాదపత్రికలన్నియు ఈ విషయ
మును ప్రకటించునని నేను విశ్వసించుచున్నాను. సమాచార
మా- సమాజ నిరాకరణము యని ఇంకను తీర్మానించుకొన
లేక యందువారు ఈవిషయమును చక్కగ చదువుకొని ఆలో
చించుకొని నై యిచ్చి(ప్రాచీనములను జీర్ణము చేసికొని ప్రస్తు
తము మనకు సాధ్యమగు మార్గము ఎట్టియో (సమాజ నిరా
కరణము) దాని నవలంబించురని నేను వేడుచున్నాను.”

[illegible]

దెబబాద మునిగి పాలిటికి వేస, నది ప్రక్కన యందు
బాలికాపాతకాలకు, సంగీతము తెలిసిన ఉపాధ్యాయులు
దర్బాస్తులను పంపుకొనవచ్చును. అంగీకర చుచిన దర్బాస్తు
దారుడు పూర్తికాలము అచ్చటనే వసించేయవలెను. యోగ్యత
ననుసరించి జీత మిచ్చుటకును.

దే. వి. హనుమంత రావు,
చేర్ యన్, హునికల్ ఆఫీసు

పిల్లవాడు కనబడకుండుట.

యోగ గాను, అందఱుగాను 21-నందర్సనముల యాదు
 గలిగిన జులై ౧ వలకును ఆయన గరికపర్తి నుత్తమాస్థానం
 అనే టృగ్గవాడు 8-8-1920 నందర్సనం చేసి సాయంత్రం
 నానాగు ఆయితి గంతులచుట్ట 20 లేక 25 రూపాయల
 విలువగల తిల్లర నుడితో రాజమండ్రిలో యిట్లు వదలిపెట్టి
 పర్తివాడు. అతను యొక్కడ యున్నది తెలియలేదు. గనుక
 సమాచారము తెలిసినవాడు యీ క్రిందివారికి తెలియవర్చ
 గలందులకు పూర్తించుచున్నాను.

గరికప రి గణపతిలింగం,

రాజమండ్రి.

మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ, పెనుగొండ

దీప్తి క్షు మునసబు కోర్టులో

O. S. 196/1920

వాని:—జరి అంజనమ్మ, సా॥ బసవవచ్చి తా॥ రావగడ.
 ప్రతివాదులు:—1. తినుతులై కలవుభార్య కిద్దయ్య.
 సా॥ శుభికొడితెవలె తా॥ మదిగిరి వగలురా.

వాది తనయొక్క భూమిలో కలిగి వాడుట అక్రమముగా ప్రవేశించినందున చాక్కుస్థాపనకు కర్మనంటు ఇంజనీరుకు స్వాధీనానికి దానాచేయబడి చుద్దిగి కొద్దుద్వారా 1-లో కలిపాది 2-8 దఫాలుగా నమకల వేసుకొన్నచో కావలసి తప్పించుకొంటూ వుండినందున అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము కర్మనంటుకు కర్మనంటి మనవి చేయబడినందున నాంటు 28-10-20 తేదీన వేయబడినది. ఇదన 28-10-20 తేదీన I కలిపాది వెనుకొంద డి. నుల కొద్దుకు శాసన కార్యదల అటు తరువాతగా వై సెంటుల నివారణ కావలసినది తెలుపద మయినది.

15-10-20

ఆర్. వెంకటేశ్వరరావు.

చిత్తూరుమండల రెడ్డిమహాజన ప్రభుమసభ
రెడ్డిసాదరులకు సంఘ సేవను జేయ బురికొల్పటయందు నీ
తి. మర, సాంఘిక, విద్య, యీ విషయములందు చాలినంత య
భివృద్ధి గల్గించుటయు పరమావధియని యెంచి చిత్తూరు మం
డల రెడ్లసంఘము సేర్పరుపవలయు ననియు, ముఖ్యోద్దేశము
లతోడనే మండల రెడ్లసమావేశమును జరుప బ్రయత్నించు
చున్నాము. సమావేశమును జరుపుట కన్నివిధముల సాయ
మొనర్చుటకు క్రియంత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు పూని
కొని యున్నారు. సమావేశవ్యయముల కధనము చెందువలె
యాప్తుములు గానలసియున్నది.

ప్రస్తుత మీ సమావేశ నిర్వహణనునై ఒక కార్యనిర్వాహక వర్గము నిర్ణయము గాబడియున్నది. అవ్వనసంఘసభ్యులు అయిదురూప్యములకు మీదుగ వారి వారి, చిత్తానుసారము చందా నివ్వవచ్చునని తీర్మానము గావింపబడినది. ఇదివరకే కులాభిమానులగు సోదరు లెందరో సభ్యులుగ చేరి సభానిర్వహణ వాణిజ్యమునకు బోత్సాహ మొసగుచున్నారు.

ఆహ్వానసంఘము విరివిగ నేర్పడవలయు ధనము సమకూరిననే జనుప్రదముగ సమావేశము జరుపవలగును. గాన, చిత్తూరు మండలమందలి ప్రతిరెడ్డివర్గమును సంఘారాధనము శుభరతుమని, ఆహ్వానసంఘమున జేర బ్రార్థించెదను. సభ్యత్వ పైకమును సభాకార్యదర్శులలో నొకరగు క్రీయత డి. యస్. రామకృష్ణారెడ్డిగారు, బి. ఎ. బి. ఏల్ ప్లెడరు, చిత్తూరు, వీరికి బంపవలయును. నరంబరు మాసాంత్యమందు గాని డిశంబరు మాసప్రథమమున గాని సమావేశము జరుగును.

చివ్వాడ బూ. రామానుజులురెడ్డి.

పేరూరు హేనుకల విద్యార్థుల

గారియనుల కొక విజ్ఞానము

ఈ మధ్యను పేరూరు ప్రాంతముల విషయమును నిర్ణయ గతసంగతిని పరిశీలించెట్లు చెప్పి దానిని, ఒకరిద్దరు, క్రిందివాని ప్రేరణను కనుట యేదో యిరవదియవలలో గల కొన్ని వాటిని మనస్సునం దుంచుకొని ఈ సందర్భములో ఒక తీర్పును బట్ట మంచి కనుజుచుని యొచ్చి అందుకలెను నట్లుగా ఆయా అంశములను స్కూలు పిల్లల గార్హియనులకు న్నూ పురజనులకు న్నూ కష్ట అభిప్రాయములను బోధించిరి. ఈ విషయమును మరకంబంధముగా చూచి ఆనవనరమైన శట్టు దలను కల్పించిరి. ఈ పాఠశాలను పెట్టిలి పెట్టించిన కారణము పేరను వాదనలు చేసి వేరే హిందూ స్కూలును పేరలో ఒక పాటి బడిని స్థాపన చేయు ప్రయత్నములు చేయుచుండిరి. ఈ పాటి బడిని నిర్వాహకములు అంగీకరించక, ఇదివరలో పేరూరు గ్రామమునకు చూడు ప్రార్థన దూరములో నన్ను అచట పురం లో పోయి ప్రాంతములు అంటూడగా వేరే ప్రాంతములు ఇంత నయనములో భూమి పరచుటకు గాను దుర్బంధమునడి. ఇట్టి పిల్లలలో ఈ తిన్న గ్రామములో రెండు పాఠశాలలు కలిగి నవరమంది బడులు లేరుగావునను ఆ పన్ను పాఠశాల చెడుగాగావున గవర్న మెంటు వారు రెండవ పాఠశాల సంగీకరించరు.

ఏది యెట్లున్నను యిరవయిదవ శతాబ్దమున కప్పుడనుట అటుండ, ప్రస్తుతము చదువుకొనుచున్న పాఠశాలను విశిష్ట శిక్షకావ్యయములు లేని క్రొత్తపాఠశాలయందు చేరబోవు అమాత్యులగు విద్యార్థులకు కలుగునట్లుము యింతయని చెప్పుట కలవికాదు. పిల్లలక్షేయము ప్రధానముగా నెంచు కల్గిన ప్రభువును గార్చి యుండుటను బాగా ఆలోచించవలసిన విధి గలది. ఈలాటి రక్షణములతో యిరవయిదవ శతాబ్దమునకు తీర్పుకొనుచున్న ప్రధానముగా నెంచుచు గని పిల్లల యొక్క విద్యాభివృద్ధియే ప్రధానముగా నెంచును. కాని పిల్ల విద్యార్థుల కాగుకోరే కల్గిత్రాప్రభుల యిదివరకు విద్య అధ్యపించుచున్నటువంటివి అధి కా రు లుగీకరింపఁజూచుంటిన్నియంతి ఉచ్చస్థితిలో నున్నటువంటిని స్కూలునకు వంపుటయే ప్రథమకర్తవ్యము. ఇతరవిషయములు నిదానమునైనది వారికి లేకుండగలవు. ప్రస్తుతము కలిగిన ఆకేళమే ప్రధానముగా నెంచుట కేవలము బాహర విద్యాభివృద్ధి కోరేనెద్దలకు అయోగ్యము అనవసరము అనుచిరము. ఈవిధనెట్టి పాఠశాలను నెంచట స్థాపించుటకును, ఇంతర ఉచ్చస్థితికి తెచ్చుటకును కారకులైనటువంటి విద్యార్థిమానమును, ఉపాధ్యక్షులవలెను అగు మరిపాలన సంఘమువారు ఈ పాఠశాలయొక్క అభివృద్ధినిగూడంచి యిదివరకు చేసినవిధానములను మారుచు అనవసరమైన అన్ని పనులు వ్యనుక్రమమునకులను ఎంతమాత్రమును జూచుక నెరవేర్చుటకుగాను గట్టి భూనికను సహించి మరిపాలించుటకు వుద్యుక్తులైయున్నవారిని గ్రహించుటలేదు. ఈ ఉద్యమమునందు పురజ్జనమున్న విద్యార్థుల కల్గిత్రాప్రభులను వారికి తోడ్పడుదురుగాక.

ఒక విద్యాభివృద్ధి.

ఉద్వోగులను పాసిక్యావక చేయు విషయము.

వంజాయి దురంఠులలో బాధ్యతవహించిన వారి కే
 నును ఇంగ్లాండులోని నుత్రనీధి న్యాయశాఖల యధిపతులు
 నును గైకొనుటకై వంపిరి. ద్వైతాచి. పోప్. అష్టాను, నెవిల,
 మ్యూనింగ్ గారలు రమ యధి. పాదుశాను ఇతరులు వంపిరి.

మొదట మైకేల ఒద్వయతగాదిని గూర్చి వారు వాదించుచున్నారు. "మైకేల ఒద్వయతపై చర్య ప్రయోగములు పూర్వము, ఆరేడు స్వయంగా కాదనిపింపజేయు, కాదనిపింపజేయు ఘోరకార్యములను రహస్యజేయుట మిక్కిలి యాదర్శకము. ఈ ఘోర కార్యములలోని విశిష్టత నెరుగవలెనని వున్నాము.

(అ) నిర్వాసితులకు గుర్తి 1917 నెవ్వరు కానన
భలో నరకు మామణిగా పలికిన యుపన్యాసము. (ఆ) ఆరేని
రాజ్యకాలములో పంచామిలోనికి కొంతమంది రాజకీయ నా
యకుల నకుగు పెట్టినయ్యవంతుట. (సి) పంచామిలో మద్ర
రాష్ట్రంకాననమును చాలకనముగ నమలుతో పెట్టుట.

మై శేర్మొనబడిన వానివల్ల ఒద్వయం రాజ్యవిర్య
హాసమునందు చతురత లేనివాడని తెలుసు గాని హింసించును
దోషము అతని కన్యయింపదు. సైంక కాననమును అదురలో
నుంచి అనవరతముగ చాలకాలము క్రయోగములో నుంచుట
యెడల అతనిమీద నేరమోహించుటకు విలలేదని చూపుట
సంభుములొని మెళుట్టి నభ్యుజను, మెళుట్టి నభ్యుజను
మీద తెలిపిరి. సైంక కాననము మిక్కిలి యక్రమముగను, బా
ధకరముగను ఉపయోగించుటదినని భారతక్రమకృత్యమువారు
అంగింపిరి. కాని ఒద్వయం ఇందుకు బాధ్యుడని తెలుపబడ
లేదు. ఈ విషయమై మేము చాలదురము ఆలోచింపితిమి.
ఒద్వయమునందు యెట్టి చర్య పుచ్చుకొనుటకును విలలే దని
మేము తలంచుచున్నాము.

దయయ క్షేమ

దేవుడు నేనానిని గూర్చిన ముఖ్యమైన విషయాలను బోధించే వాడు. అయితే వాడు బాగుంటే కాబట్టినప్పుడు, ప్రజలను మునిగి కృష్ణుడైన పాపిష్టిలాడించుటయే జాతియొక్క బాధాభాగం. కాబట్టినప్పుడు "జీకతి క్రతధ" అని కృష్ణమూర్తికి దగ్గు.

దేవరదాసేనాని జాతియోక్తవాదాచానుకు శస్వయమక
వర్గీయించెను. అతని యొక్క త్రుతవలననే, అతని క్రిందియొక్క
శ్లోకం కాల్పిం. ఏదైదువకు ఒక గొప్ప "లీగల్" సాకు ఉండి
తప్ప, హిందూ, కాకతీవని వధ గానించుటయ్య; నగునీరం
సేరములకును అతడు లోనయినాడు. దేవరదాసేనాని ఇచ్చిన సా
క్ష్యమునుబట్టి అతడు రప్పించుకొను "లీగల్" సాకుమీరి
బలాదాని సంకేతము గలగుచున్నది. దేవరదాసేనాని చర్య
ను గూర్చి అన్ని విధముల నాలోచించికడకుం యిదిభుగ
గిరిని. సార్వభౌమని పౌరులను అతడు కాకతీవని కఠింపిం
చినవలకు సంకేతములేదు. ముమూ 400 మంది అతనియొక్క
లకుంటే 18-4-1919 నాడు ప్రాణముల కోల్పోయిరి నిరా
యధులగు శ్రమలను కాల్పించు త్రుతనిచ్చినందున,
దేవరదాసేనాని చాల మౌర్యము గల క్రమక్రమ
య. కాకతీవని క్రమలను హిందూ పెట్టి మో
యగ క్రమక్రమ-1915 నందవర్సర భారత క్రమక్రమ
24 ఏ నెక్కువలని దుర్మదేవత ఇతని చక్రము లోనగును.

“ప్రాకులాడు” ఉత్తరపు మిక్కిలి పెరిగిపోయిన ప్రాంతాన్ని సాధించి, అతని యధికారమునకు లాభదీనపాది మీద దుర్భిక్షాధికారమును దుర్బిక్షియోగమునకు చేసి. ఈ విషయము 315 వ సంవత్సర భారత క్రతుర్వర్షములోని 125 శతాబ్దమునందు చర్య పుచ్చుకొనవచ్చును. ఈ దుర్బిక్షాధికారమును చట్టములోని 127 వ శతాబ్దమున ప్రకారము ఇంగ్లాండులోని స్మిత్ క్యాంబ్రిడ్జ్ నియమమును వ్యాజ్యము తీసికొని రావచ్చును. బానియాకావాలాబాని విషయమున చర్య పుచ్చుకొన విషయములో, “ప్రాకులాడు ఉత్తరపు”ను గూర్చి దుర్బిక్షాధికారము తీసికొని రావలయును.

ఇతర కేసులు.

పైకి కానపడుచునేదంతో జరిగిన కార్యముల నన్నింటి యుత్పాదించితిమి. మేము ఈ క్రిందివిషయములకు నిశ్చితముగా క్రమశాస్త్రబద్ధించితిమి:— అ అమృత శరములను (ప్రజలను దక్షుడు సేవాని ప్రాతులడించెను. ఆ గుజరానుచాలా క్యాంపులు. సేవాని సలామ్యులేయించుట ఇదాధ్యక్షులను గూర్చియు, ఇతరులను గూర్చి తెల్ల నెండు రులు బాన్సు గారి యుత్తరములు (ఈ) నిందితులకు జం

విదేశ తంత్రవారలు

(వైలులు విశేష)

విదేశ సమస్య.

పార్లమెంటు చర్చ

ప్రభుత్వ విధానమును ఖండించుట

లండన్, ఆగ్స్ట 20:— విదేశములలో పోలిసువారు...

పాండ్యుల గారి తీర్మానము

కార్మిక శక్తులకు పాండ్యుల గారు ప్రభుత్వమువారి...

నర్ హమదు గ్రీన్ వుడ్ గారు రెండు ప్రభుత్వ తరపున...

విచారణ సభ

లండన్, ఆగ్స్ట 21:— ప్రభుత్వమునకు విదేశములలో...

సిక్స్ థీయియస్ బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యమును పూర్తిగా...

విదేశములలో పోలిసువారు. మన శుభ్రమునకు...

కార్మిక శక్తులకు పాండ్యుల గారు ప్రభుత్వమువారి...

ప్రజల జీవనమును ఆస్తిని గావించి నియమించబడినవారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

విదేశములలో పోలిసువారు. మన శుభ్రమునకు...

విదేశములలో పోలిసువారు. మన శుభ్రమునకు...

పాండ్యుల గారి తీర్మానము

కార్మిక శక్తులకు పాండ్యుల గారు ప్రభుత్వమువారి...

ప్రజల జీవనమును ఆస్తిని గావించి నియమించబడినవారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

పోలిసువారి, పోలీసుల ఎకరైన హింసించుట...

అల్లదానలెమ్మయ్య అనునవాడు పోలిసువారి...

Colour Printing & Hallow Wares (Ltd), 133, Beliaghata Main Road, Calcutta. మునుపు (ది ఇండియన్ కలర్ ప్రింటింగు వర్క్స్) అను పేరుతో నుండినది. స్థాపితము 1912. ఇండియాలో ఇటువంటి కంపెనీ మరీ ఎక్కడను లేదు. (సాదా, రంగు, చిత్రముల) తగవులు పెట్టెలు తయారు చేయుదురు. మరల ఆటవస్తువులు, లోహపు నబ్బుపెట్టెలు, సిగరెట్టు కేసు, పెకము వస్త్రములు ఉంచుకొను పెట్టెలు, గాల్యనైజులు బల్బులు, చెట్లకు నీళ్లుపోయు ఆర్కెట్టు మొదలగు నవియు తయారు చేయుదురు. కాగితములమీదను, లోహపు రేఖలమీదను లిథో గ్రాఫును చేయుదురు. లోహపు రేకులపైన యంత్రములతో విలాసములు చెక్కుటయందు గ్రసెద్ది చెందినవారు. భవనములు, పెద్ద మొదలగునవి కట్టుటకును, వారియొక్క వ్యాపారమును పుష్టి చేయుటకును ఈ కంపెనీ వారు రీ బీగాల గొప్పభూమిని పంపాదించియున్నారు. వాటాలు అమ్ముటకును, ఆర్డరులు కాన్ వాను చేయుటకును అనుభవము గల ఏజెంట్లు హిందూ దేశమున దంతటను కావలెను. ప్రాస్పెక్టునును, ఇతరవివరములకు తక్షణమే ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలెను. Messrs NUNDY RAY & Co., Managing Agents.

గవీరసవారి సమ్మెకట్టు.

కార్మికవాణిజ్య సమావేశము.

లండను, అక్టోబరు 20:—చర్చి చాలా కాలభారమున జరిగినందులకు సంకోచమును తెలుపుచు లండను కార్మిక వాణిజ్య సంఘము. —ప్రేమగాని సమావేశము సమయమున తమని కాదు తోచుచున్నది. తమవారు శ్రమ్యులగుటకు, వారికియ్యి జీతమును జీతము కొంతసంబంధము నేర్పరచినగాని తేలికమున కవసరమును నంతటాగ్రహించు శ్రమ్యులకు జరుగదు. రెండు పిల్లలనుగల వరుస కంకరలనుకలయును ప్రేమగాని చెప్పిన సమావేశము కాదు. కానీ మన కొక అరసావరను నిచ్చుట నిష్కారముగా సామ్యము తెచ్చించుట కింద తరిమిం చును. ప్రేమగాని సమావేశము కంకరలనుకల వలన సమ్మెకట్టు మునుమును మానుచులకు కాగిపోవుటయే జరుగును గాని మరియేమియును ఫలితముండదు. ఇకముందు ప్రపంచమునకు బాగు ఎక్కువగా కలయుచుండదును గావున ఇప్పుటిభరతగి బాగుచున్నది. గవీరస వారి సమ్మెకట్టును కార్మికల ధర్మము తెలుపుచున్నది. అందువలన వారికి మరల మోసము గలుగు ను. సమావేశముచేసిన గోతులన్నియు తోసివేసి నీటిని తో దించి పిమ్మట బాగును శ్రమ్యులకును యజమానులకు చాల సామ్యముగ అగుటయేగాని అందువలన లాభమేమియును నుండదు. ఇప్పుటికంటె ఎక్కువ బాగును శ్రమ్యులకు పూచీపడ నది జీతములను సామ్యముచేటియేర్పాటులు జరిగినను అందు వలన తేలికమున చాలవచ్చును సంభవించును.

ప్రేమగాని సమావేశము చేసిన సమావేశము గవీరస వారి సమావేశము, యజమానులను ఆలోచింపజేయునది ఆదర్శము గాదు సమావేశముగా, హెచ్చుజీతమును పుచ్చుకొననపుడు తన వా రెక్కువబాగును శ్రమ్యులకు పూచీపడనెడల తాను జరిగిన సంకోచ తీర్చుకొని జరిపించెదనని లాడుచు కార్మిక వాణిజ్య సంఘము. పిమ్మట సర్ రాబర్టు హార్టీగాడు ఉపన్యాసము నిచ్చిరి. అంతట సభ చాలింపవలయునని తేలియి సభ్యులు లేలిపోయిరి.

కార్మికల ఆశయముగలది.

లండను, అక్టోబరు 20:—ప్రేమగాని సమావేశమున మరల చర్చి చాలా కాలభారమున జరిగినది గవీరస వారి సమ్మెకట్టును కార్మిక వాణిజ్య సంఘము జరిగి తన వరకు రాజీనామా కుదురవచ్చునని కార్మికలలో చాలమంది విశ్వసింపచుండిరి. ప్రధానమంత్రిగారి యుపన్యాసము విన్నపిమ్మట వారియొకలన్నియు నడుగంటినది. ఎక్కువ బాగును శ్రమ్యులకు పూచీపడనెడల ఎక్కువ జీతములనుకలయునని యితరు చెప్పినమాట మంత్రులందఱును చాలమారు మాలోచించిన పిమ్మట తేలిక పర్యవసానముని తెలియుచున్నది. ఏలన ప్రేమ గాని సమావేశమున మరల వాలోచించుటకు మంత్రివర్గమువారు మరల సమావేశమయిరి. గవీరస వారి సమావేశము కార్మిక దర్మ ప్రధానమంత్రిగారి యుపన్యాస మెంతమాత్రమును సమాధానించున కలములనుగ లేదని చెప్పెను.

ప్రేమ అభిప్రాయము

లండను, అక్టోబరు 20:—నిన్న రాత్రి జరిగిన గవీరస వారి సమావేశములో సామ్యము గవీరస మెంటువాన బాగు మో చెప్పినతే జీతమును హెచ్చింపవలయునని చెప్పిన అంశమును గూర్చి తర్కించెరి. ఇందువలన హెచ్చుజీతములను పుచ్చు కొనగలగు బాధ్యత తమకే విధురచినదిగాని తాము చేయు పనియు తమ తనముయొన అవ్యకార్యములకంద వైయధి కారము వినియోగించునంద చేయుటకు మాత్రము తమ కట్టి ఆధికారము లేదనియు సామ్యము తెలియబరచిరి.

ఇందువలన ప్రభుత్వమువారి వాదన చాలవరకు చెడి పోయినదని ప్రేమ్యులు తీక ఆలోచించుచున్నది. కామ్యునిస్టులలోని చర్చలను నడియైన ఏర్పాటయిన జరుగక పోయినను అట్టి యేర్పాటు జరుగవచ్చునట్లు మాత్రమని సూచించుచున్న దని డెయిలీ తెలిగ్రాఫుత్రిక వ్రాయుచు న్నున్నది.

రెయిలువారి తీర్మానము.

సెలబాగు పనివారి సమ్మెకట్టు విషయము రెయిల్వే షివారి వైఖరిని నిర్ణయించుటకు ప్రజలు వెళ్ళుచున్నందున ఆ లోచించుచున్నది. రెయిలువారి తీర్మానము 60 గురు సమాజమై ఈ విషయమును నిర్ణయించెదరు. వీరిలోకొక్కఁడు ఎక్కువగా పిల్లల నిచ్చునను రి లక్షలమంది పనివారు రాత్రి రాతము ప్రకారము నడచుకొనవలసి యుండును. రోడ్డు బ్రాన్సు బోర్డు పనివారివైఖరి యెట్లుందనో ఆసంగతినిగూడ, వారి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు పోరాటును తప్ప వేరమార్గము లేదని హెచ్చరించుటకుబట్టి తెలిసికొనవచ్చును. ఇప్పు డెన్ని యో రెయిలులు ఆగిపోవును.

గవీరసవారి అల్లరి.

లండను, అక్టోబరు 20:—టోనీసాంబెనెడ్ల సమ్మెకట్టు చున్న గవీరసవారి రెండురాత్రులు అల్లరి చేయసాగిరి. నిన్నటి సాయంత్రము 500 మంది టోనీస్క్వేటులో అల్లరి చేసిరి; రాళ్ళునుకలవెరి. పోలీసువారు వారిని తరిమిరి. నలుగురు పోలీసులనుకలవకు దెబ్బలు తగిలినవి.

రెయిలువారివారిని తీరతికర కాగిపోయినది. సమ్మె కట్టునుగూర్చి ఇంకవరకేమియు తీర్మానింపబడలేదు.

పోరాటము లాగిపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 20:—యథా కార్యములకు కలకు నమనం దిట్లున్నది. కామ్యునిస్టులు, కులాలయందు సంతక ప్రకటనలు మొనపాటామియించుట మొదల సమరసన్నాహములకు పూర్తిచేసినవి. బాను 1వ తేదీ మొదలు అక్టోబరు 1వ తేదీలోకల వలన సైనికులలో 416 గురు మరణించిరి. 1119 గురుకు దెబ్బలు తగిలినవి, 159 గురు శత్రువులచేత జిల్లిరి. 478 గురు కనిపించునట్లు.

సిన్ను ఫీసరుల దురుద్దేశము.

లండను, అక్టోబరు 20:—సిన్ను ఫీసరుల వాణిజ్యము ప్రేమగాని పట్టుకొనినవారికి తేయి పాను నిచ్చదమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అతడిపుడు ఇంగ్లండునకు పారిపోయె ను. పోలీసువారికి దొరకిన సిన్ను ఫీసరులకు కాగిరములో ఇం గ్లండునకు వెళ్లు కార్యముల విధానము నడిపించవలయునో ఆ యేర్పాటులన్నియు నుండెను. ఇందులకు ప్రత్యేకముగా నొక గుంపు ఏర్పాటుచేయబడును.

సంస్కరణముల చట్టము.

సర్ విలియము మేయర్గారి యభిప్రాయము.

లండను, అక్టోబరు 20:—సర్ విలియము మేయర్ గారిగారవారు ఓకేస్సుకు క్లబ్బువారును, పేట్రీయాటికలిక వారునుచేసిన విందుసమావేశమున ఇంచితపు ప్రభుత్వగారవారు త హించిరి. క్రిందటి సంవత్సరము కానింతబడిన సంస్కరణ ములచట్టమును విమర్శించుచు సర్ విలియం మేయర్గారు ఇట్లు చెప్పిరి. — ఇప్పుటి పరిపాలకయంత్రము అసందర్భముగా నున్నను బాగ్రతగా అన్వేష్యమైన సాధనమున పని చేయు నెడల విజయవంతముగా పరిణమింపగలదు. అన్వేష్యమహి ము ల భిం చు నో ల భిం క దో ఆ సంగతిని నిర్ణయించుట కష్టము. నే యు యు క రా జా గా రు హిందూజాతమున కరుగజాలకుండుట చాల విచారకరము. కాని వారిపూతే పంపబడు కన్నాటు ప్రభుత్వగారైనను అం దులకు తగినవారగు నుండగలరు. కాని కొన్ని విషయములు వారు చెప్పుటలసివలెను. రాజోపు సంచర్యమం దరకు హిందూజాతమునది అల్లరుల వాతవచ్చును.

పనిలేనివారికి తన కల్పించి నిమిత్తము కోటి సావరను లను లండను రోడ్ల మరామత్తులకంద తెచ్చించుటకు తీర్మాన మయ్యెను. లండనునండి కేంబ్రిడ్జి కొక రోడ్డును నే యు ట కే ర్నా టు లు జరిగినవి. ఇప్పుటి ప్రజాశిక్షలను వెళ్ళు మండలములలో ఆస్తులవిలక చాల వరకు హెచ్చును.

లియ్యమునందీయు, గడ్డికండియు “మద్యసారము” విశేషముగ తీయవచ్చుననియు, అది బర్మాహిందూజాతములలో విశేషముగా నున్నదనియు, అది మోటారులకు చాలయంతయో గకరముగా నుండవచ్చుననియు ఒలిపియాలో సమావేశమైన ఇంపీరియలు మోటారు బ్రాన్సుబోర్డు మహాసభలో సర్ ఎఫ్. నాదనుగారుండిరి.

చెన్నరాజధానిపాతకాలలైక రుగారి కలవల సమనంది సేలం, మాంకవరము, ఇల్లూరు పురములలో శ్రీలింగేశ్వర కన్న ప్రభుత్వపు ప్రాథమిక పాతకాలలను మాధ్యమిక పాతకాల లుగా మార్చుటకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడ్డారు. ఈ మాధ్యమిక పాతకాలల, రాను రాను, ఉన్నతపాతకాలలుగా మార్చబ డును. గవీరసము తిట్టినప్పుడు ఉన్నతికరగతులు తెచ్చ బడును. ఈ పాతకాలల యుపాధ్యాయులకు వేతనము మాన మనకు రు 100 అందును. బి. ఏ. ఎల్. డిని నియమించినవో రు 125 లియ్యబడును. మాంకవరముపాతకాలలోను సాధారణ యుపాధ్యాయవర్గము గాక, క్లిష్టక సంస్కృతకండితుడు, ఒక తమిళభాషాపండితుడు, కట్టుకనినేన్న నామెయను నియ మించబడిరి. అని ప్రచురణసంఘమువారు తెలుపుచున్నది.

అలిమరు-కళాశాల.

ఈవారమున మరల గంధి మహమ్మదాలీ మేకతాలీ గార్లు కళాశాలకు వచ్చెదరను తదంతివలన కళాశాలస్థితి అందోళనకరముగానే యున్నది. 10 మంది విద్యార్థుల సంరక్ష కులవచ్చి వారి పిల్లల నిండ్లకు తీసికొనిపోయిరి. (టర్నీల కలి ముర్రమును వారు నిరీక్షించెను. గంధివర్గమువారి బోధనము నదిలేదు విద్యార్థుల ప్రకటన మనుకూలముగా లేదు. మాపిల్లల నిండ్లకు వదిలేయిండు 200 మంది సంరక్షకులు తంతికార్లు సంపిరి. స్థితిగతులు ని క రి త మ గా లే క ని విద్యార్థు లిప్పుడు సంరక్షకులకు వ్రాయవారంభించిరి. ప్రతిపాటవారులు కళాశాలకు రాగూడదు, నివాసగృహములందు నివసించునాడ దని కళాశాలాధికారులు ప్రకటించినను యింకను వారి అను చరణు వచ్చి యుపన్యసించుచు నేయున్నారు. భోపాలు సం స్థాపనమున చేసిన విద్యార్థులసందర్శని ఆసంస్థాపనమువారు తా త్కాలికముగా స్వగృహములకు తోడ్కొనిపోయిరి. గోరఖ పూరు, మిర్జాపూరు, బెహార్, విజాపూరు, మజిఫరనగర్, మున్నగు ప్రదేశములనుండి మిత్రులును ప్రాకరివిద్యార్థులును గంధి వర్గము వారి ప్రయత్నమున నిరసించుచు తంతి కార్లు సంపిరి. ప్రధానోపాధ్యాయుని అనుమతి లేకుండ కళాశాలకు వచ్చి యుపన్యసించు వారిని బహిష్కరించవలెనని కళాశాలకు కచ్చితసంరక్షకులు 22 వ తేదీని సభచేసి తీర్మానించిరి. మాంకవి జరుగునో యూహించ వలెలేదు గాన సంరక్షకులు తమ పిల్లలను భద్రపరచుకొన వలెనని మేము సంరక్షకుల కందరికిని స్పష్టపరచితిమని కార్య దర్శియును ప్రధానోపాధ్యాయుడును ప్రకటించిరి.

రాజకలిసిధిగారి సంచారము:—ఈనెల 22 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు రాజకలిసిధిగారి ప్రత్యేకపు రైలుబండి నాగపురమునకు వచ్చెను. నిరబద్ధ కోటలో ఫిరంగులను కాల్చిరి. సేనలు గోరమున నెరవెను. పిమ్మట నచటి యుద్ధోగులను పోలలను విడదధారులను పరిశీలనలు గానిం చిరి. అటనుండి వారు రాష్ట్రపాలకుని మండ్లిరమునకు సభి వారముగా మోటారుబండిలో వెళ్లిరి. ఆహ్వానంతులమును కలకాములలో నలంకరించబడిన. రైలుస్టేషను నెండ్లకు పిల్లలయందునునాడ ప్రేక్షకులు చాల స్వల్పముగా నుండిరి.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అన్సురన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము.

హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి.

మానేజరు:— ఆర్. పాటర్ సన్ బ్రదర్.

ఫండ్లను రూ॥ 5,15,00,000 వైగానే యున్నవి.

1919-వ సంవత్సరము నందు

వరుంజడి	84,98,305
---------	-----------

ఇవ్వల జరుగుచున్న అమ్మూ

రెన్సుల మొత్తము	24,68,20,000
-----------------	--------------

మునుపటికంటె ఇవ్వడు పాలిసి

చార్జుకు బాన్సిగా చెల్లించిన మొత్తము	5,50,00,000
--------------------------------------	-------------

ఈ కంపెనీ తరపున పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలురుగ నుండ వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధర్మాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాస మునకు వ్రాయుడు.

67

Apply to:—
F. E. Vaid Esq, Branch Secretary
Oriental Assurance Building
Post Box No. 8, Madras.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నపురి: శనివారము

వాటాలబజారు

నేడు ప్రారంభములో బజారు చాల మందముగనున్నది. తరువాత చేరములు బరిగి కొంటున్నందున వాటాల ధరలు రు 829 లకు పెరిగెను. వాని ధర తరచు రు 82½ లుండెను. గోరూక వాటాల ధరలు రు 177 లు తరచు రు 176 లు వరకు తగ్గిపోయెను.

(శింశి వ్యాపారములు బరిగెను.)

చెన్నపురి బ్యాంకు రు 1625 లు.

కాతా ఇండస్ట్రీయలు కంపెనీ రు 28 లు.

సంవిద్యుత్ కంపెనీ (10 పి.) రు 5 7½ పి.

నగదు బజారు

మూలకము

బ్యాంకులు తెలిగిందవ్వారా సామాన్యములకు చెన్నీ 18-8-4

బ్యాంకు దర్శనముండి చెన్నీ 18-18-16

బ్యాంకుల కొనుగోలుదర్శనముండి సీయూ చెన్నీ 19-25-22

8 నెలలవాయిదా 20-1-4

6 నెలలవాయిదా చెన్నీ 20-18-16

బజారు ధోరణి నియంత్రణ సమితి.

అమెరికా దాటల దర్శనముండి అమ్యుతపుర నూటికి

రు 377 లు, కొనుగోలు 100 కి రు 840 లు.

కానా బ్యాంకు అమ్యుతపుర దర్శనముండి లేదా తెలిగి

ము రు 87 లు.

హంకాంగు బ్యాంకు అమ్యుతపుర దర్శనముండి లేదా

తెలిగిము 100 దాటలకు రు 270 లు.

హంకాంగు అమ్యుతపుర దర్శనముండి లేదా తెలిగి

ము 100 టిలలకు రు 850 లు.

జపాన బ్యాంకు అమ్యుతపుర దర్శనముండి లేదా తెలి

గము 100 టిలలకు రు 190 లు.

జపాన బ్యాంకు కొనుగోలు 50 కొనుగోలు వాయిదా 100

ఎన్నలకు రు 170 లు.

ప్రెయిల్యూషన్ దాటల బ్యాంకుల అమ్యుతపుర దర్శన

ముండి ధర 100 దాటలకు రు 150 లు.

అమ్యుతపుర దర్శనముండి ధర 100 దాటలకు రు 125 లు.

చెన్నపురి బ్యాంకువాటా రు 1625 లు అమ్యుతము.

చెన్నపురి బ్యాంకు నూటికి కడ్డీ రు 6 లు

కొంబాయి " " 5

తెంగాలు " " 5

ఇంగ్లండు " " 7 లు

వక్రములు, వాటాలు

8½ కడ్డీ రూపాయ కర్రములు రు 52

5½ " యధావక్రములు 1921 రు 98 " 99

5½ " 1922, 1923 రు 98 " 99

5½ " 1925 రు 98 " 99

5½ " 1928 రు 97 " 99

6 " 1920, 1980 రు 99 మొదలు 100

జరిగిన వ్యాపారము

కొంటిన్యూయింగ్ నూటికి కంపెనీ (రు 100) 800,

810, 815, 820, 821, 825, 826½, 827½, 828, 829

వరకు బజారు.

చెన్నపురి బ్యాంకు రు 1625 లు.

మొదలు టాను అందు కో,

దకారీలు, చెన్నపురి.

వెండి బంగారములు

బొంబాయి, అక్టోబరు 28 :—బంగారము హాజరు రు

27/6 కా రికమానపు వాయిదా 27/14 కానులు 16-15-6

వెండి హాజరు 114/ వాయిదా 114/ (కత్తెకపుకార్త).

చెన్నపురి శనివారము :—బంగారము మేలిమి

రు 27. కానులు 16-15-6. కాన్సీ అరకానులు 10/8. రాన్సీ

10/. దాటలు 70/14 వాయిదా 71/ వెండి రు 115.

కల్లీకోట సమీక్షలు:—ఫెర్రోకోటలోని చేపిలమిన

కారివెంకల యంత్రాలలో కనిపెయ్యున్న కనిపెయ్యడో

10 మందిని కనిపెయ్యండి తొలగించుటచే 21వ తేదీన మూడు

400 మంది కనిపెయ్యెడి. సమీక్షకుండెనున్న కారందరకు

జేతల క్రైస్తవులే. ఇదివరకు రూపాయల అరుదైన నాణ్య

యంత్రాలవారు కనిపెయ్యడకు వియ్యము సమూహుండిరి అందు

కలస వస్తువులవచ్చుటచే తిల్లరగా సమూహులైనది బహుము

మూలము అమృతమనియు యంత్రాలవారు తెలిసిరి. అందు

లకు కనిపెయ్యడంగీకరించలేదు. కనిపెయ్యండి తొలగించుట

కారిని మరల కనిపెయ్యెడివనియు మరొకటి సాక్షర్యము

అను చేయకలి వనియు కనిపెయ్యడకోరిరి.

బీసెంటిన్యూగారి యువన్యాసములు

20 వ తేదీన కాశీలో పురమంగిరమున భగవాన్ దాసుగారి యధ్యక్షతన బీసెంటిన్యూగారు "సహకారము"ను గూర్చి యువన్యాసించిరి. భగవాన్ దాసు గారు తమకును బీసెంటిన్యూ ఇరవ మిరవాడులకును అభిప్రాయభేదములు వున్న సహాయనిరాకరణ విషయమున "సహకారము"తో నుండిమనియు, "సహకారము"భేదములను కానె యువన్యాసమున క్రొత్తతోన, ఓవికతోన వివరించి సభ్యుల గోరిరి.

బీసెంటిన్యూగారు మూడు గంటలపాటునిపుడు సహకార భగవాన్ దాసున జరిగిన సహకారమును సభ్యులకు వివరించి భగవాన్ దాసు చెప్పినవచ్చును సభ్యులలో పెద్దలో ఆమె వద్దగింతి సంకట నామెవారిని క్రొత్తతో వివరించెను. కొంతమంది య సంతృప్తిని తెలియచుచున్నారు. అలీగఢ్ కాలేజీ నా క సమైవ దనిచెప్పి పెట్రోలింగుగా కాలేజీకుడ అలీగఢ్ కాలేజీ మూర్తము సమసరించునామెని (క్రొత్త) సమసరించున సభ్యులు (క్రొత్త) క్రమము నిచ్చిరి. వెంటనే నిర్దేశిస్తూ ఫిఫ్త యి కేసు తెలియదెను. తరువాత బీసెంటిన్యూగారు కొన్ని క్రొత్తలవచ్చున బునిచ్చి 25 సం. ల నుండి వెంటనే పెట్టజేసిన కాలేజీవిద్యను నాకనము జేయకుడదని యువకుల ప్రోత్సహించెను. 21 వ తేదీన సహాయనిరాకరణమును గూర్చి బీసెంటిన్యూ యువన్యాసము వివరించు చాలమంది వచ్చిరి. బీసెంటిన్యూగారు (క్రొత్త) క్రమమున రహస్యముగా గానించుచు సహాయ నిరాకరణ వాడుల వారికి తోచుచుండి రనియు, సంపూర్ణ స్వరాజ్యము కన్న సామ్రాజ్యస్వకరించుటకు తమ కిచ్చ మనియు, సహాయ నిరాకరణము విప్లవకర మనియు, సహాయనిరాకరణము (క) యోజనరహిత మనియు, ఒక కేక ప్రయోజనకారి యైనను సం పూర్ణ స్వరాజ్యము వచ్చినయెడల ఆప్తమున వెలుగించున కేకమునై దండెత్తుచు రనియు, అప్పుడు బ్రిటిషువారిని సహాయము జేయుచుని కొంతమంది నిర్దేశించుచు చెప్పి గంధిగారి విధానములోని (క్రొత్త) క్రమము వివరించి ఈ విధానము గంధి గారు బాల్కాయిగారి యొద్దనుండి గ్రహించి రనియు చెప్పి యువకులకు భావోత్సాహము కలుగునటుల వదల్చిరి.

మొదటి స్త్రీమత:—7 వ తేదీన విజ్ఞాన కళాపాఠశాల తీసి కొని బయలుదేరిన "కాశ్మీర్" స్త్రీమత 24 వ తేదీ ఆదివారము నాటికి బొంబాయికి వచ్చును.

రంగూను సమీక్షలు:—విరాట్టి స్టూడియో కనిపెయ్యడ (రు) కంచాయితీవరకుల కొత్తకొని తీసి 21 వ తేదీన క నిని ప్రారంభించిరి.

మదరాసు సింగోనా విహార్తమెంటువారివలన పెద్ద పాఠశాలలకు యంత్రములను క్రిస్టిన్ సర్వేయధికము యా అక్టోబరు 1 తేదీనుండి పాను 38 రూపాయలనుండి 18 రూపాయలకు (క్రొత్త) క్రమమునాద తగ్గించిరి (క్రమరణసంఘమునాద) తెలియచున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయపు నోట్సును పోస్టు ద్వారా వచ్చునోట్సును తప్ప మిగిలియెట్టు భాగములలోనినోట్సు వరకు 28 తేదీన తీసుకొనుచును. ఇది కాననసభకును గూడ వచ్చుచును. ఏజెన్సీ భాగములో నున్న విశ్వవిద్యాలయపు ఓటర్లు తమ ఓట్లను తరవాత ద్వారా వచ్చునోట్సు (క్రమరణసంఘమునాద) తెలియచున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయపు ఓటర్లు సకాలములో తెలియజేసు కొనలేదను సెక్షనుతో ఓటునిచ్చు అధికారముగలవారు తమ "పేరు" కాలితో చేర్చలేదని, అక్టోబరు 28 వ తేదీన, విశ్వవిద్యాలయపు అధికారులు తిరస్కరించు నూడెదని సాక్షి (క్రమరణ) వారు తెలిసిరి. అక్టోబరు 2 వ తేదీనుండి పెట్టుకొన్న ఓట్ల సకాలము సందిగముల కలంపబడును అని (క్రమరణసంఘమునాద) తెలియచున్నారు.

కాననసభల, బహిష్కారమును గూర్చి యువన్యాసించు టకు ప్రెస్టెస్టాని కర్నూరు యానెల 26 వ తేదీన విజ్ఞానమును, 27 వ తేదీన ప్రకాశి 28 వ తేదీన కలనమును 29 వ తేదీన పెట్టుకొన్న 80 వ తేదీన కడలూరు 31 తేదీన తిరువరము వరకు 1 వ తేదీన పోర్టునో, 2 వ తేదీన కర్నూరు చలము, 3 వ తేదీన తిరువాయూరు, 4 వ తేదీన తిండిము 6 వ తేదీన లూర్ తెలియను సందరించురు.

NOTICE.

Madras Legislative Council.

Elections—General Non-Muhammadian (Kistna District)—Indian Christian (Northern Districts)—and Northern Landholders II.

WHEREAS His Excellency the Governor of Madras has called upon the several constituencies of the Madras Legislative Council to elect members for that body, I, the undersigned and Returning Officer for the above named constituencies, do hereby notify the following for the information of the electors for the said constituencies residing in the districts shown against then in the subjoined schedule. The dates fixed for the several stages of the elections are shown in the schedule.

2. Copies of the nomination paper may be obtained on application from the undersigned or from any District Collector. Nominations may also be made on manuscript copies of the prescribed form.

Names of the constituencies of the council.	Names of the districts comprised in the constituencies.	Number of persons to be elected.	Date on which & the hours between which nominations should be presented to the Returning Officer at his office at Masulipatam.	Date on which the nomination papers will be taken up for scrutiny.
1	2	3	4	5
1. Rural non-Muhammadian.	Kistna.	4	30th October 1920. Between 10 A.M. & 1 P.M.	30th October 1920. at 1-30 P.M.
Indian Christians (Northern Dts.)	Ganjam, Vizagapatam Godavari, Kistna, Guntur, Nellore.	1	Ditto.	Ditto.
1	2	3	4	5
Northern Landholders II.	Godavari Kistna Guntur	1	25th October 1920. Between 11 A.M. and 2 P.M.	25th October 1920 2-30 P.M.

Places, date, and hours fixed for polling, should a poll be necessary.

6

Poling stations were already fixed and notified in the electoral rolls. 30th November 1920. Between 7 A.M. and 12 A.M. and Between 1 P.M. and 6 P.M.

Ditto Between 7 A.M. & 6 P.M.

Ditto.

Place, date and hour fixed for the counting of votes.

7

Masulipatam Collector's Office. On 4-12-20 at 11 A.M.

Ditto.

Ditto.

P. L. MOORE.

Collector, Kistna & Returning Officer.

JUST ARRIVED!

A TWENTIETH CENTURY INVENTION!!

JUST ARRIVED!!!

Over 1365 in Last Week Sales

A MARVELLOUS,

A MIRACULOUS,

& A LUDICURIOS.

A BEAUTIFUL PLAY!

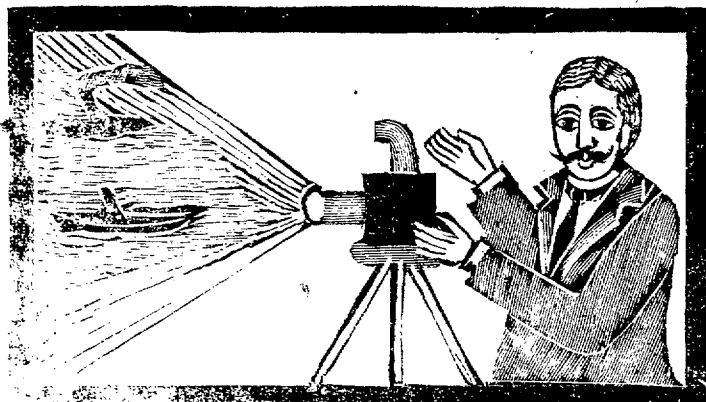
"CINEMATOGRAPH"

(OR HAND FILM BIOSCOPE.)

It is a wonderful cinematograph newly invented by an eminent inventor, it contains many graphic coloured pictures such as Engine and Motor Runnings, Magic players, Circus Actors, Steamer and Aeroplane battles etc. It begins to play just like in Bioscope. You can easily operate it yourself without any help of light, at any time during day or night. You can spend the time in this performance pleasantly with your friends.

Agents Wanted Everywhere.
Price with films & Direction (full set)
Rs. 2 per Box,

A matter of Joke and Fun

త్వరపడుడు!

నూతనముగా కనిపెట్టబడినది!!

మంచిలాభము సంపాదించవచ్చును!!!

గతవారములో 1365 విక్రయమై యున్నది.

"సినిమాటోగ్రాఫ్"

(లేక బయాస్కోపు యంత్రము)

ఈ యంత్రమును (S. K.) కంపెనీ వారివలన నూతనముగా సీమలో కనిపెట్టబడినది. ఇందులో నుండు ఫిలంస్ అనే పటములను వేసిచూచిన యెడల, బయాస్కోపులో ఆడుటవలె, ఆకాశవిమానముల నుండి బాంబులు వేయుట, సముద్రములో నావ యుద్ధము, రైలు మోటార్ పరుగెత్తుట, మ్యాజిక్ ఆను బాలవిద్యలు చేయుట, మృగములు సర్పములలో ఆడుట, లేడిస్ డ్యాన్సింగ్, గుఱ్ఱపు పందేములు మొదలైన విశేషములు పలువిధరంగుల (Coloured) తో కూడి, చూచువారలకు బహు ఆకర్షణముగా కనపడును. దీనిని అందరున్న ఏలాటి కష్టములేక, రాత్రియందు గాని, పగటియందు గాని, దీపముయొక్క సహాయము లేకనే బహుసులభముగా వేడుకలను చూపించవచ్చును. విరామకాలమునందు, స్నేహితులకు ఈ విశేషములను చూపించి సంతోషముగా కాలము గడపవచ్చును. ఈ పెట్ట ఒకటి వున్న యెడల, బాత్రూ, సంతలు, పండుగదినములు జరుగు స్థలములలో నచ్చియుండు, జనులకు వైకృతపరచిన వేడుకలను చూపించి, బహుసులభముగా దీనికి యిచ్చిన వెలను ఒక గడియ సేపులో సంపాదించవచ్చును. ఇది నూతనముగా వచ్చి యుండుటచేతను, ఇండియాదేశములో ప్రసిద్ధి అగుటకు గాను ధర తగ్గించబడినది. దీనిని ఉపయోగించు విధము బాహ్యతో కూడ సంబంధము.

Apply Sharp to :-

The General Mail Order Co.

Post Box No. 232
MADRAS.

జనరల్ మెయిల్ ఆర్డర్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం. 232,

మదరాసు.

అవసర గోదావరి మండలనభ

వై. శర్మ యానెల 17 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మ. గ. శ్రీ గంటి నుల్లూరయ్యగారు గారి యాధిపత్యమున రామచంద్ర పురంబాలోని కరికేపూడి గ్రామమునందు సమావేశమయ్యెను. సభకు రహస్యము లెదురుచూడకు నట్టి. వచ్చినవారిలో సగముకంటె పెక్కువరకు రైతులుగలరు. సమావేశమయ్యెను. శ్రీయత ఆర్థికవల్లి జగ్గన్న కాశ్రీ గారి స్వాగతము. శ్రీయత గంటి నుల్లూరయ్యగారి ప్రారంభోపన్యాసమును సమయమునకు దగినట్లు ప్రాయబడి జరంగుకడ నున్నది. సభవారిలో నీ క్రిందితీర్మానము లేగ్రియక జరిగింపబడినది.

తీర్మానములు

1. లోకయోగ్యుడగు శ్రీ లోకనాథుని నిర్వాహములకు శ్రేయమును దీరినవారము కలిగిందని యీ సభవారు మిక్కిలి కృతజ్ఞులయ్యారు. అటుపిమ్మట శ్రీ కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి కాశ్రీగారు తామ ప్రాసిన తిలక్ నామకమునందు కొన్ని పద్యములు చదివి సభ్యుల నానందమునిచ్చిరి.

2. నిత్యము బాటియ ఆయుర్వేద వైద్యమును పురస్కరింప మొనర్చు తన యాజ్ఞాపితము కష్టించి ఆకాలమున మొలిన శ్రీ కండిరీ గోపాలాచార్యులు గారి యాత్మకు కాంతి నిచ్చుటకు సభవారు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.

3. భరణిభండమునకు ప్రాజ్యమును స్వరాజ్యము చేయుట అభిమతమునందు బడెడి యత్నింపవలెననియు, కా తివర్ధమునకు ఆకలంబించి, గౌరవకర మగు సాధనముల నుపయోగించుట యావలయునట్టి స్వరాజ్యము సంపాదించవలయుననియు, ఈ విషయము శుద్ధిచేయునట్లు కాంగ్రెసు నుండి భావము (Constitution) యొక్క మొకటిని బంధము రాబోవు కాంగ్రెసుసభయందు నుండినవలెనని యీ మండల సభవారు ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఉపసాదము:- బులును సాంబయూర్తి గారు, ఆమోదము:- మైలవరపు సాంబయూర్తి గారు.

దీనికి వాదపేయాలు భావనారాజులు గారి యాజ్ఞాపితము కలిగిందని సభవారిలో పెక్కురు తీర్మానమున కనుకలముగ నుండుటచే తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

ర. కలెక్టరేలో జరిగిన క్రమేక కాంగ్రెసు సభవారు తీర్మానించిన సమావేశాగారమున తీర్మానమున సభవారు సంతృప్తిగా వామోందుచు 1 స్థాయిసంఘములో తీర్మానించబడినట్లు గౌరవించినదము, గౌరవోద్యోగములు విడుదలయి ననియు, 2 సభ్యులు వారి అధ్యక్షత్వమున వెంటనే విడుదలయి ననియు 3 వోట్ల తమవోట్లు వెంటనే నీయవలదనియు, 4 వ్యాఖ్యానములు క్రమముగా తమవచ్చు వలె వదిలి వందా యతితోటల - స్థాపించుటకు ప్రజల సహృదయమున ననియు 5 స్వతంత్రతరము బూని విశేషమవుతులను విలువవరకుకర విహింపవలెననియు 6 బాటియనిర్వాహములకు స్థాపించుట తమ విల్లులకు క్రమక్రమ పాతకాలముండి మాన్పించవలెననియు నీ కథిగాని తీర్మానించుచున్నారు. ఉపసాదము:- కాంగ్రెసు వీరరాఘవస్వామి గారు. ఆమోదము:- డాక్టరు బి. నుబ్రహ్మణ్యులుగారు. బలముచి నవార:- సాంబయూర్తి గారు.

గ. తేజముల కందర కళమాసకరములైన కాలన్ కానము (లేకే పెట్టబడుటవలన, హైద్రాబద్ ప్రెస్ క్రమిక వారికి విమర్శకరమైన పంజాబు ఘోషములు జరుగుటకుయే కాక నేరంబు అపకారవేదానికముల మొచ్చునట్టి ప్రభుత్వమునకు తేజముల పరిధినించుటవలన మహమ్మదీయ మతమునకు వ్యతిరేకముగ, హైద్రాబదు సుల్తానులకు యిటు ప్రదయగను, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములకుల వాగ్దాస భంజముగను జరుగుటచే భిలాభును సమస్యలవలన తక్షణస్వరాజ్య మరసర మైనందు శ్రీయత (1) కొమ్మిరెడ్డి నూర్యకారా యుమూర్తి గారు, (2) డి. శేటి శేషగిరిరావుగారు (3) మాదిరెడ్డి వెంకటేశ్వరరావు గారుగారు (4) మాదిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి గారుగారు మొదలగు అన్ని కానసభ్యుల అధ్యక్షులు తమ అధ్యక్షత్వమున జరిగినదని యీ సభ వారు కోరుచున్నారు. ఉపసాదము:- వెన్నెటి సత్య కారాయణగారు, ఆమోదము:- మండపాక రంగయ్య గారుగారు, గొనునూరి శుబ్బిరెడ్డి గారు.

2. ఈ సభవారి తీర్మానము ననుసరించి వెంటనే తం చాయితోర్లును స్థాపించుటకు, భవనంపాదనకు, వోట్ల ర్లకు క్రమోధము కలిగించుమిత్తము వివిధ తాలూకాలో సంఘములకు రైతులకు తగుచర్య జరుపుటకు ఈ దిగువ నిదాపించినవారు (ఇంకను గొంకూరి శ్రీనివాస సభివార యితో) కమిటీగా నేర్పాటుచేయడ మైది. (1) గంటినుల్లూరయ్యగారు (2) కండుల వీరరాఘవస్వామి గారుగారు (3) బులును సాంబయూర్తి గారు (4) వెన్నెటి సత్యకారా యణగారు, (5) జ్యోతుల రామచంద్రరావుగారు, (6) యల్ల మిల్లి జగ్గన్న కాశ్రీ గారు (7) డాక్టరు బి. నుబ్రహ్మణ్యులు గారు, (8) సాంబయూర్తి గారు (9) శేవు శర్మ నూర్య కారాయణగారు (10) యల్లూరి వెంకటేశ్వరులుగారు ఉపసాదము:- మైలవరపు సాంబయూర్తి గారు, ఆమోద ము:- డాక్టరు బి. నుబ్రహ్మణ్యులుగారు.

2 కాంగ్రెసు సభాతీర్మానముల ననుసరించి గార్యముల తము వెంటనే జయక్రమముగ జరుగుటకు బలవద్రుయును స్వాధీనముగ నమస్కరించి స్వరాజ్యనిధిని సమకూర్చు తల నీవదని యీసభవారు తేజముల వెల్లరు మొచ్చునట్లు చున్నారు. ఉపసాదము:- జ్యోతుల రామచంద్రరావు గారు. ఆమోదము:- బాబ్బి శేషయ్యగారు, బలముచిన వారు:- గాడేపల్లి నూర్యకారాయణ శర్మగారు.

బోర్ని నిర్మల ప్రచారము:- బోబారి ప్రభావశాస్త్ర యి మూర్తులైన బాబిభావగారిని బోర్నియ తిరిగివచ్చు నమృత మైసవార్త తెలిసింది. తూర్పున బోర్నియను బాగుగ వ్యాపింకజేయుటకు బాకువద్ద ఒక సభ్యుగను. ఎవ్వరేమో గారును రమ్యముఖ్య పరినిధియగు యైవా వీధిగారు ఆ సభకువచ్చిరి. ఆసభయంతయు ఒక ప్రవాసనరుని తెలియచు న్నది. ఆసభకు యద్దక హిందూ క్రమింపులు కూడవచ్చిరి. వారిద్దరుపంజాబీయలై యుండురు. తెలిసిక కాబులవారు మాత్రమే ఉత్సాహించుట కనుమరింపబడిరి. సభలో ప్రతి వాదము లేకుండజేయుటకు సమయము కాక పూర్వమే సభ ముగింపబడినది.

వీరేశలింగముగారు కేరళ కవులను బుద్ధి పూర్వకముగ నిరసించినది నడుపుటకు నాకు సహకృతున్నది. వండిత పుంగవులను, గుణగ్రహణ పారీజులు నైవ సీతారామానుజాచార్యులు గారివంటి నిపుండు నిర్వాణ భారతీయులు కేరళాభివృద్ధిని గ్రహించినటులు దృష్టాంతములు లేకపోలేదు. ఆచార్యులుగారు బేసిఁ జిల్లరత్నాకరములోఁ గొన్ని కేరళ రాజులలోని చిద్యము బాదానారింఁగఁబడినది. ఇందులలోఁగ నెదర్పనములు నూచించెదను. 280 వ పుటలో “కొప్పరము” అనుపదముయొక్క యర్థము తెలుఁపఁబడిన సందర్భములో (ఓ. అ.విణ పిబ్బులితము “కొగకులో కొప్పర మైనవో” దాకేరధి కేరళము) అనియును, రెండవపుటలో “అంక” అనుమాట క్రింద(2, 3వకు “అ. అంగన నయ్యరాను తరయంకెత్తరాని మహాబలాధ్యుని కథంగుల మాయలాడ్డి చెలుకుండల పెట్టు” భాస్కరకేరళము) అనియును వ్యాఖ్యలుచేయుండెను. ఇంక నిట్టియదానారణము లొనగవచ్చును కావున, వీరేశలింగముపంతులుగారేల కేరళకవులను విడిచి పెట్టిరో తెలియవచ్చును. వారి యభిప్రాయములేవైనఁగానియు. కేరళకవులు నిజముగాఁగవులనిమీయకొనఁదగినవారా, కారామున విషయము విచారణియము. “చిద్యులకు వెల్లువ త్రువ చిద్యకవిక, దానిఁ దెలియకు చిత్వదంతయును గలుగు” అని యొప్పుకని చెప్పికాదు గదా. ఒక్కమానవుఁడెంతకొప్పకాఁడైనను చిత్వమంతయునుగఁగఁగఁదా? అట్టికత్తి నర్వేత్వమనిక దప్ప మఱిగఁగలదు? యథార్థమే కాని శ్రీ కృష్ణలీలా మాహాత్మ్య విశేషములేక తేరకేడే ముచ్చడినది చెప్పకృష్ణుని నోబుఁ వెల్లు చిత్వరూప సందర్శన మొనరించు మహద్భాగ్య మొందఁగలెనో, అట్లే కవి “భావనాకై” (Imagination) అను నొక విశిష్ట ప్రజ్ఞ చే చిత్వరూపమును గమగొనఁగలడు. ఆ కత్తి బుద్ధిచేతమైనది. కావున నది సామాన్యులలో నుండదు. అట్టిని కవులందఱు వెట్టి మెట్టి కల్పన చేసి, విపరీతభావములు వెల్లడించువారని తలంపరాదు. “హా” ప్పున నాంగ్లకవిత్వము వ్యాపివట్లు “జీతకళలలో నెడిమియుండు ప్రకృతి కాంత ముచ్చడియున్నట్లు చక్కఁగఁ జెప్పింపలేని చిత్రకావఁదామె యుండుననులన్నింటినిఁ గృత్రిమములైన కళకయి భూమనములతో నింపి తన గివులతా హృదయ నలుఁగుతలయకొనును” విదగ్ధ కల్పనలతో నెడిమియుండుటచేతనే ప్రబంధము లనేకము లీయాజీత బానునకుఁ బొంగియెనవి. నీరులేని యేలతో కవికంటఁబడిన దక్షిణాక్షరం అట్లు దేశము తన భావనాకై నడుమొగింతి అయేటి ప్రభావము శ్రీ కరమేశ్వర జటాబాట నిగ్గర గంగా ప్రవాహమహిమను ముంచెట్లు వర్ణించిన వెంత హాస్యాత్మకముగానుండునో వేటే చెప్పకలమునా? కవులు బోధింపవలసినది కేవల కల్పిత విషయములు గావు. అచ్చ విషయములు స్వార్థముంగమముగ వ్యక్తపఱుటయే కవియొక్క ప్రధానోద్దేశమై యుండవలెను. ఇంక భావనాకైయొక్క ప్రయోజనమేమందురా? “ఈశ్వరంబు శ్వకైతేరక దన సుకల్యముల వెల్లు లీకానరజంగ మార్కీకములు ప్రపంచరూపముకలొందితి ఇందియి సాహాయ్యముచే బుద్ధి గోచరము లగునట్లు లాన ద్ద్యనో అట్లే కవి గూడఁ దనకల్యణ సామర్థ్యములనఁ దాను బోధింపఁ దలంపెన విషయములను రసాంతరతెలిగల కావ్యరూపమున మన స్సంగతములగు నట్లొనర్చు” నని యొక “భాషాభిమాని” తెలిపిన యభిప్రాయముతో నేనేటిభరించుచున్నాను. కాని, కవిత్వస్వరూపులు వెలువేర్చుట కొక్క భావనాకైత్ర మూర్తమే చాలదు. “భూగర్భమున నడచియున్నను, మహారాజ ముకుటుము నలంకరించి యున్నను వజ్రజవఁబ్రమే. కానినకచకర్ములులతో వెలుఁగుటకు మూర్తము సాంకల్పికమదనమును. సూర్యకిరణ ప్రసారము; కావలయును. ఈ రెంటిలో నేది కొలుఁకయైనను వజ్రము కాంతివిహీనమగును. అట్లే భావనాకై యొక్కటి సరిపోదు. “తపస్యూ ధవన యోగ్యుర” (Emotion) గూడ దానిలోఁగలసియుండవలెను. తనకి రెండును రెండు కన్నులు. అవి బాగుగ నున్నంతకలకే రవిమాదని కానిని గవిమాదఁగల్గుట సాధ్యమగును. అప్పుడే శృష్టివైదిత్వములనుగాని, మనుష్య స్వభావ తారతమ్యములనుగాని, వారి చరిత్రముల యందలి విశేషములనుగాని యాకరణ వ్యక్తపఱుపఁగలుగును. తాను వర్ణించునది జనసామాన్యమునకుఁ దెలిసిన విషయములేయైనను వారి కొక విధమగు చీకటి నాపాదించఁగలడు.” అని నయనోద్ధాగ ప్రబంధపీఠికలో నర్కవిత్వ కవి కేలన మొనఁగఁబడినది. ఈ భాగములు కవితారసజ్ఞుల కెల్లరకు సమ్యక్రంబులే యని నమ్ముచున్నాఁడను. వైసఁ బ్రసంగింపఁబడిన “చీకటి” యుండుటలేకనే పోకరాజు చద్యములు

న, త్యాగరాజు కీర్తనలు, నికరమ హృదయ సంయుక్తములై బ్రహ్మసాక్షుల నొందింకఁగలుగుచున్నవి. వారి కవిత్వము మట్టి, కవిత్వమునకు తెట్టియై యుండవలయునో తేటపడుచున్నది. ఆదేశంగా, భావ ప్రాకృత్యము, రసపుష్టి, జనోచారతైలి. ఈ కవిత్వముల గ్రంథము— కవిత్వమేళ, ప్రబంధమేళ, నాటకమేళ, నవలమేళ, నాటకమేళమేళ— ముద్రాణంకారమున చెప్పవచ్చు. అనేక కవికము లిట్టివే. కాని అవి గొప్ప వ్యాకరణాది దోషములుండవచ్చును. అంత మాత్రముచేత నవి మాన్యులగునా? లే. కవిత్వమునందు మేలయెక్కఁగలుగు

సరసికావలెకవలె యతగునయలు
సంకల్పితావస్థల సరసియందు
సమృద్ధిగా ప్రవాహములదరుగాదె

అని తెలిపి రావచ్చునుమహాదేవి చెప్పినది. వాస్తవముగా! దాశరథీకవయ, సీతాశతీకవయ, సింహాద్రివారవింశతీకవయ, మానసాధీకవయ, భాగ్యరథకవయ, భక్తశిలాజాతీకవయ మొదలగు కవికావయలు “అమృతభారా ప్రవాహములు” కావని చెప్పుట కంటికి నొరకవచ్చునా? వాయులు కంటి కింకమారునా? కవికావయలు అవయవములమే లించని కంటి కంటి కరము?

ఆంధ్ర సారస్వత త్వము

(దేవరకొండ జగన్నాథరావుగారు)
(1920 అక్టోబరునెల 2-వ తేది రవినాయక వ్యవసాయములు)

కవిత్వమునందు మేలయెక్కఁగలుగునట్లు చెప్పవచ్చును. అకలంకమునట్టి సామగ్రిభావము, కల్పనాకావలెనట్టి ప్రతిభావిశేషము ఉత్సాహము, గంభీరమునో యిట్టియే పద్యకావ్య రచనయందుండఁగలవలయును. ఒకవస్తువునకును దాని ప్రతిభా సత్యముకలిగియుండునట్లు నీయర్థపుష్టికల యందలి చుట్టోద్దేశ్యము. అట్టిరచన ప్రజ్ఞాతలయందు విషయములు ప్రతిభయు, సత్సాహమేయెప్పుడును. ఈ ప్రతిభోత్సాహములే విద్యయందమితముగాఁ జూపట్టుట నో యావిద్యయే పరమాత్మప్రసన్నమై తనరాజ్యము. ఛందోబద్ధములుగాని గద్యకావ్యముల యందుండఁగూడ నట్టి ప్రతిభోత్సాహములు జూపట్టిన నాకావ్యములు కవిత్వమునందు గును. కవిత్వమునందు యెట్లుండవలయునో మహాకవియగు నల్లసాని పెద్దన పూత మెఱుంగుకొక - అనునవిషయము తెలిపి యున్నాఁడు.

నిజమైనకవిత్వము పింగళి నూరనాథుని కృతావళికి జగన్మయనందు కల్పించఁబడిన ప్రద్యుమ్నాని చిత్రకలపాము పాఠము. (మామూలు-కలకలనవిద్యనట్లు, చిత్రకలనన కవిత్వములను) నిజమైన కవిత్వమున నేమో తెలియుటకై 1 మూపున కామకుండలము. 2 వందించాధరమున. 3 కమనీయ కమలినీ 4 కన్యకా మన్యంపు. 5 పరివీక్షింపిన 6 అవనై న. 7 తొడపు లూడ్చినవై. 8 పరిసంకంబున, అను మాన్యునకవి రాజమునకు చదివయాడు.

ఇటువంటి కవిత్వకావయముల వేదము పురాణ, కలంక యగముల వారి గ్రంథములు జూపట్టుచున్నందువి. ఇట్టి రచనలమైన కవిత్వమునందు మేలయెక్కఁగలుగునట్లు దీనకాల స్థితి యెంతయు నావలయుగాదు. ఒకవేళ గొందలు పూర్వకవిత్వములకల పద్యములు రచించఁగలవలయును విషయమనో రథములనున్నవారు. పూర్వమునో నొకరినొకరి కంటికి రామాది రచించు కవిత్వములకు నికటివా రట్లు రచించువాటికి దారితీయ మించుక గ్రంథము లారఁగ గానవచ్చు [గ్రంథ విస్తరభిజ్ఞ సాహసంజముల నీతి మేలిమి.] పూర్వకవిత్వము లొకరిని మించి కంటికిర పద్యములు రచించ నమర్తులముండ నికటివా రెట్లుండిరో చూడుడు. అయిన రచనలమైన కవిత్వమేలేదు. మాకు నాకు నేక గ్రంథ నో యుండిన నల్లసానికావలెను, పూర్వము కవిత్వమునలే (వాడు గ్రంథించిన నదియు వివాదమునందు జేయ గొలిచునున్నది. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వభారతమున వేర వ్యాపకవికల భారతమును దెలిసింపిని బ్రహ్మకృత ప్రసాద కృష్ణమూర్తికవిగారు పింగళి నూరనాథుని కవిత్వములను కవిత్వమునందు నాటకముగా ప్రాసించుచున్నారు. ఆ ప్రబంధమందలి యీ క్రిందికవిత్వములకు మారుగా వారున్న కవిత్వములు రచించిరి. భారతము దెలిసిక నమట్టివ మహాకవిత్వముల కవిత్వములకు పింగళి నూరనాథుని కవిత్వములకు దారితీయ చదువలె గ్రహించునా?

మ|| కవిత్వమునందు మేలయెక్కఁగలుగునట్లు చెప్పవచ్చును. అకలంకమునట్టి సామగ్రిభావము, కల్పనాకావలెనట్టి ప్రతిభావిశేషము ఉత్సాహము, గంభీరమునో యిట్టియే పద్యకావ్య రచనయందుండఁగలవలయును. ఒకవస్తువునకును దాని ప్రతిభా సత్యముకలిగియుండునట్లు నీయర్థపుష్టికల యందలి చుట్టోద్దేశ్యము. అట్టిరచన ప్రజ్ఞాతలయందు విషయములు ప్రతిభయు, సత్సాహమేయెప్పుడును. ఈ ప్రతిభోత్సాహములే విద్యయందమితముగాఁ జూపట్టుట నో యావిద్యయే పరమాత్మప్రసన్నమై తనరాజ్యము. ఛందోబద్ధములుగాని గద్యకావ్యముల యందుండఁగూడ నట్టి ప్రతిభోత్సాహములు జూపట్టిన నాకావ్యములు కవిత్వమునందు గును. కవిత్వమునందు యెట్లుండవలయునో మహాకవియగు నల్లసాని పెద్దన పూత మెఱుంగుకొక - అనునవిషయము తెలిపి యున్నాఁడు.

మ|| అలంకారముల నెక్కియెక్కఁగలుగునట్లు చెప్పవచ్చును. అకలంకమునట్టి సామగ్రిభావము, కల్పనాకావలెనట్టి ప్రతిభావిశేషము ఉత్సాహము, గంభీరమునో యిట్టియే పద్యకావ్య రచనయందుండఁగలవలయును. ఒకవస్తువునకును దాని ప్రతిభా సత్యముకలిగియుండునట్లు నీయర్థపుష్టికల యందలి చుట్టోద్దేశ్యము. అట్టిరచన ప్రజ్ఞాతలయందు విషయములు ప్రతిభయు, సత్సాహమేయెప్పుడును. ఈ ప్రతిభోత్సాహములే విద్యయందమితముగాఁ జూపట్టుట నో యావిద్యయే పరమాత్మప్రసన్నమై తనరాజ్యము. ఛందోబద్ధములుగాని గద్యకావ్యముల యందుండఁగూడ నట్టి ప్రతిభోత్సాహములు జూపట్టిన నాకావ్యములు కవిత్వమునందు గును. కవిత్వమునందు యెట్లుండవలయునో మహాకవియగు నల్లసాని పెద్దన పూత మెఱుంగుకొక - అనునవిషయము తెలిపి యున్నాఁడు.

పింగళి నూరనాథుని కవిత్వములకు ప్రసాద కృష్ణమూర్తికవి రాజుగారి కవిత్వములకు గల తారతమ్యమును జనుకము భాగం గ్రహించుటకు వివరించి తెలుపుటకు కవిత్వములకు కల్పనాకావలెనట్టి ప్రతిభావిశేషము ఉత్సాహము, గంభీరమునో యిట్టియే పద్యకావ్య రచనయందుండఁగలవలయును. ఒకవస్తువునకును దాని ప్రతిభా సత్యముకలిగియుండునట్లు నీయర్థపుష్టికల యందలి చుట్టోద్దేశ్యము. అట్టిరచన ప్రజ్ఞాతలయందు విషయములు ప్రతిభయు, సత్సాహమేయెప్పుడును. ఈ ప్రతిభోత్సాహములే విద్యయందమితముగాఁ జూపట్టుట నో యావిద్యయే పరమాత్మప్రసన్నమై తనరాజ్యము. ఛందోబద్ధములుగాని గద్యకావ్యముల యందుండఁగూడ నట్టి ప్రతిభోత్సాహములు జూపట్టిన నాకావ్యములు కవిత్వమునందు గును. కవిత్వమునందు యెట్లుండవలయునో మహాకవియగు నల్లసాని పెద్దన పూత మెఱుంగుకొక - అనునవిషయము తెలిపి యున్నాఁడు.

ఈ కవిరాజుగారు నన్ను అడకట్టుటకు భారతముం ప్రభావము దరచుటనుండి విలసిల్లుచుండఁగిరి గాంధీభారతము రచించిరి. అట్లు రచించుటకు వారికిగల కారణములు గలవు. దానితోడ మనకుం బ్రకృతము. భారత రచనకు దొరకొనిన మహాత్ముం డెట్టి పాండిత్యముగలవాడు నెట్టి ప్రజ్ఞాని కేమందు గావలెనో యెట్లగునో తెలిసిన విషయము. మన కవిరాజుగారికి ప్రజ్ఞా పాండిత్యములు విచిత్రముల గొరంతలేను. అయిన వికల్పములు నిజమైన కవిత్వమున కుపయోగము కావలెన వారితో కేమనడి రచించిన నందుం గవిరాజుగారు గానరావచ్చుది. ఇందుకు దృష్టాంతముగా నన్నయ కవిరాజుగారు రచించిన కవిత్వములను ఒకటిరెండిటిని ఉదాహరించెదఁక. వాని తారతమ్యములను చతురత్వమును గాన.

ఉ|| వాఁడెయ్యూభూమల్ గలగువాఁ డెవరాఁబడిఁ గ్కుంక, భేషపుల్ కేడిటచచ్చెనేకలము, నిష్టమొనన్ భవ ద్వికసాశ్రమల్ వోడిగ నేల్యుం గాఁబడియెఁ బ్రాద్దునుబోయెఁ గయంకు నేమియన్ | రాఁకుమఁ బుగోప మృగరాక్షసకన్నగ భాధమందెన్|| - నన్నయ.

ఉ|| ఎట్లువాఁడె నింగిమొగు తెక్కఁగలదొడ్డు యనిం గెలుబులుఁగొట్టుననేఁజొచ్చెదాదో భవదన్ను నే నుం గాఁబడిన్ దొట్టులు నిండియెఁగురు దూడలఁజూరఁగనచ్చ నొంటిమెఁకట్టుకయెఁగురాదదెఁగోసిగొట్టిగొ వానిరక్క నుల్|| - కవిరాజు.

మ|| వివరిత ప్రతిభావశేషికి కవిత్వభాగ యాత్మక గా | క్రమవ్యంగ్య నామము సేకము నుత్తరార కర్పూర పాం | క్రమరాగ ప్రభంబు | బంధనము బంధనోత్సాహి యుం బుత్రగా | క్రమవ్యంగ్యమునట్లు జీవుల మృత్యువేళ కున్ భీకమే - నన్నయ.

గీ|| పుత్రగాత్ర మవ్యంగ్యమున మించి | నుగముగలిగిం చుకన్తువుల్ జగతిశ్చ | మాదుకన్తుంబులును నీతమెనెకంటి | గాఢమం గాఢిగుడి నుభించుచును - కవిరాజు.

మ|| కవిత్వపుల్ నుద్యుద్ధరాంధపు లనేకల్ నూచు చుండన్ మదన్ | ద్ధరుండై ద్రావడి నిట్లునెసిన ఖున్ దుర్గా నవన్ తోడిభి | కరతీలన్ వధింపన్ కవిత్వపులకత్తైల రత్నాను | ద్ధురకత్తైలతి నూచుచుండ నని నాస్వాదింకును గ్రావృతిక్|| - [నన్నయ.]

మ|| వివరిత కృత్రిములార మింపుటిం న్నిట్లించు చుండన్ మామనకన్ మట్టి కరాధించె ఖుండి పాపాత్మునిం బట్టి నే | ననిలో నెల్లొం జూచుచుండ నురమున్ హహా నందల్పిక | జ్జనితానందక తోన్దరక్రమును నాస్వాదింకు నుండెనై|| - [కవిరాజు.]

నర హర్షపుటగుగాడు - రానిశోటినుండి తిరిగివచ్చుచు నర హర్షపుటగుగాడు కేళును నిజానకేళు ప్రకేళులను చూచిరి. కెప్పెన్ బేర్ వి. యమ్. యన్ గాడు వారిని ఆరోగ్యసాధనమునకు తీసికొని పోయిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల నియోజకము - యేసుగురు మహమ్మదీయ అభ్యర్థులను అందులో నా బ్ అబ్దుల్ మజిద్ గాడును, సయిద్ రాజా అలీగారును పదునెక్కువ మహమ్మదీయేతర అభ్యర్థులను అందులో కంటేట్ మదన్ మోహన్ యల వియాగారి కుమారుడు రాధాకాంత్ మాలవియాగారును కాననధిల కభ్యర్థుల గ నిజమందుకట్లు ఆయానియోజకవర్గములవారు నియోజించిరి. ఫిజివాల్లో చాల నియోజకములు చేయఁగలరు. కాక పూర్వో రాయ ఆసండ్ సారన్ బహద్దర్ గా రొక్కరే అభ్యర్థిగ నుండుటచే వారిని యెన్నుకొందున, ఇంకా అనేక నియోజకములు గలవు.

మంచితరుణము 1-1-20 వరకు చక్కగా ప్రస్తుతము కనిచేయుచున్న ప్రకృత సమైక్యతై సమిల్లు - అమృతబడును. కృష్ణ న్యూస్ పేపర్ (హుడ్ ఆయిల్ యంజన 45 హార్డు పవర. శోభుడ నుమార్ 800 ధాన్యపుబస్తాలను వియ్యముగా చేయగలదు. వలయువాడు ఈ కింద వివరముగా వ్రాసి వికరము తె. నుకోవలెను. యూలా వెంకటరమణయ్య బ్రదర్సు, రాజకుండ్రె.

బందరు డి|| ము|| కోర్టులో S. C. 526/1920 వాది - మామిడి నామనుందరం. ప్రతివాది - క్రొవి వెంకట్రామయ్య. ఈ ప్రతివాదికి ఎన్నికర్యాయముల సమృద్ధులు చేసి నను రప్పించుటయూ వున్నందున తిరిగి 1-11-20 కి వాయిదా చేసి నాకు. నిదకు వాయిదాకు ప్రతివాదికి ఏమయినా ఆడే. పనులు అన్నయెవల శోధకు హాజరయి మనవి చేసుకోవలెను. లేనియెవల అన్నపార్తి చేసి డిక్రి చేయఁగలరు. గంక తెలియవరచడమయినది. 19-10-20 హెచ్. వరదరాజయ్య.

దీర్ఘ రోగములున్న మొండి వ్యధులను అద్భుతముగా కుదుర్చబడును

తిరునల్వేలి వాస్తవ్యులై ప్రస్తుతం నెం 11/42 కు. కనుకలి అగ్రహారం, మైలాపూరు మద్రాసు ప్రుండ్ వండిట్ ఆము శ్వేదవైద్యులైన స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే కనుమెట్టబడినది. నాకు 15 సంవత్సరములుగా పున్నటువంటి చర్మవ్యాధిన్ని, మెదడు యందు పుడే అత్యుష్ణమున్న శరీర దౌర్బల్యమున్న ఒకమాసం లోపున పూర్తిగా కుదిరినది. యిదిగాక నా స్వామభవములో మోదకాలు, చెయ్యడు, పుట్టుకుంటితనము ఆరేను సర్వవిధములైన జ్వరములు మున్నగునవి అత్యాశ్చర్యముగా కుదుర్చుట నేను చూచియున్నాను.

(Sd) P. C. Ramaiyengar, 1st Grade Pleader, (Now at 24, Kutchery Road) Mylapore, Madras.

కుంటితనము మూగతనము కడుపు లోబిళ్లలు చాలా అద్భుతముగా కుదుర్చబడును.

నూరూ నాల్గునందనరమల యీదుగల నాకోమార్లు పుట్టుకలోనే కంటివాడై యుండెను. కాళ్లకు చాచుకొనుటకు బాత్రిగా అగ్రహారం యుండెను. అంగ్లము వైద్యులతోను ఉత్తరముల యీ కింద పుదనాంజిన వారితో నాకోమార్లు కంటితనమునుగురించి చాలా యాచించి నాడెను (ie) (1) కడప జిల్లా నర్మకాగు, (2) తెంగురూర నిర్జోరియా ఆస్పత్రి నర్మకాగు, (3) నేలంజిల్లా హోమియోపతి నేల ఆస్పత్రియొద్ద నాగు మరయు (4) చెన్నపుర వాస్తవ్యులగు డాక్టర్ జోమకొదొరగారు. అందుకు వాకు ఈ కేసుకు కుదుర్చుటకు ఎంతమాత్రము నీతిలేదని చెప్పిందనట్లు కడపకు తిరునల్వేలి జిల్లా కృష్ణపురం వాస్తవ్యులగు ప్రస్తుతం నెం 11/42 క గృహము కనుకలి అగ్రహారం మైలాపూరు మద్రాసునందు నివసించు కంటిట్ స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు నా కుమారుని తీరికకై పంపి పట్టి నాకు. రెండుమాసములలోను లనే నాకోమార్లు నిజమగుటకు ముగ్ధులగుటకు శక్తి కలుగడమే గాక కడుపులోపుడే బిళ్లబాదా కుదిరినాడు. ఇకను ఆవలను కాళ్లు చావులకున్ను, చాచుకొనుటకున్ను శక్తి కలిగి యున్నాడు. అనిన శోధాత్మికులనుకవటికంటె చాలా అశ్రద్ధగా చూడవలెయున్నది. ఈసంగతి ఎల్లరకు వికరము లొగంబులకు పంపించుచున్నాను.

(Sd.) M. Krishna-swamy Sastri, Salt Sub-Inspector, Mohanur Range, Sankari Drug Circle, Salem.

నోటీసు.

మద్రాసు చట్టనిర్మాణసభ యెన్నికలను జరుపు నిబంధనలయొక్క 3 (1) నిబంధన ననుసరించి మద్రాసు చట్టనిర్మాణసభయొక్క కడప మహమ్మదీయేతర కాన్స్టిట్యూయన్సీకి గాను మెంబర్లను ఎన్నికచేయుటకు జరుపబడే యెన్నిక (election) కు కడప మహమ్మదీయేతర కాన్స్టిట్యూయన్సీకి రిటర్నింగు ఆఫీసరు అయిన కడప జిల్లా కలెక్టరు యీ క్రింది యెన్నిక వివరములను ఇందుమూలకముగా ప్రకటన చేయుచున్నాడు.

1. ఎన్నిక కాబడదగిన వారి సంఖ్య ... ఇద్దరు (ఇందులో ఒకసీటు బ్రాహ్మణేతరులకు రిజర్వు) చేయబడి యున్నది.
2. కాన్స్టిట్యూయన్సీ పేరు ... మద్రాసుచట్టనిర్మాణసభ కడప మహమ్మదీయేతర కాన్స్టిట్యూయన్సీ.
3. రిటర్నింగు ఆఫీసరుకు నియామకపు కాగితములను హాజరుచేయవలసిన తేది, గంటలు } 1920-వ సంవత్సరం అక్టోబరు 30-వ తేది పగలు 10 గంటలనుంచి 1 గంట వరకు కడప కలెక్టరు ఆఫీసులో.
4. నియామకపు కాగితములను పరిశీలనకు తీసుకునే తేది, గంటలు ... } 1920-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 30-వ తేది మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు.
5. పోలువుండే విషయములో ఎన్నికదార్ల యొక్క వోట్లను తీసుకొనే తేదియు, స్థలము లేక స్థలములున్న పోలు జరిగే గంటలున్న ... } 1920-వ సంవత్సరం నవంబరు నెల 30-వ తేది ఉదయము 7 గంటలనుంచి 11 గంటలవరకు మధ్యాహ్నము 12 గంటలనుంచి 6 గంటలవరకు. ఈ కాన్స్టిట్యూయన్సీకి తీర్మానమైన యెలెక్టరల్ జాబితాలో కనుపరుపబడిన యెన్నికదార్ల పేర్లు యే పోలింగు స్టేషనుక్రింద చూపబడినవో అట్టి పోలింగు స్టేషనులలో.
6. రిటర్నింగు ఆఫీసరు వోట్లను యెంచుటకు ప్రారంభించే తేది, స్థలము, గంటలు } 1920-వ సంవత్సరం డిసెంబరు 4-వ తేది కడప కలెక్టరు ఆఫీసువద్ద పగలు 11 గంటలకు.

H. G. Gharpuracy M.A.I.C.S.

Cuddapah.
20-10-20

కలెక్టరు
(రిటర్నింగు ఆఫీసరు)

నోటీసు.

చట్టనిర్మాణసభయొక్క యెన్నికలను జరుపు నిబంధనలయొక్క 3 (1) నిబంధన ననుసరించి చట్టనిర్మాణసభయొక్క సీడెడు జిల్లాలు చిత్తూరుజిల్లా మహమ్మదీయేతర కాన్స్టిట్యూయన్సీకి గాను మెంబర్లను ఎన్నికచేయుటకు జరుపబడే యెన్నిక (election) కు, సీడెడు జిల్లాలు చిత్తూరుజిల్లా మహమ్మదీయేతర కాన్స్టిట్యూయన్సీకి రిటర్నింగు ఆఫీసరు అయిన కడప కలెక్టరు యీ క్రింది యెన్నికవివరములను ఇందుమూలముగా ప్రకటన చేయుచున్నాడు.

1. ఎన్నిక కాబడదగినవారి సంఖ్య ... ఒకరు
2. కాన్స్టిట్యూయన్సీ పేరు ... చట్టనిర్మాణ సభయొక్క సీడెడు జిల్లాలు చిత్తూరు జిల్లా మహమ్మదీయేతర కాన్స్టిట్యూయన్సీ.
3. రిటర్నింగు ఆఫీసరుకు నియామకపు కాగితములను హాజరుచేయవలసిన తేది, గంటలు. } 1920-వ సంవత్సరం అక్టోబరు 30-వ తేది పగలు 10 గంటలనుంచి 1 గంటవరకు, కడప కలెక్టరు ఆఫీసులో.
4. నియామకపు కాగితములను పరిశీలనకు తీసుకొనే తేది, గంటలు. ... } 1920-వ సంవత్సరం అక్టోబరు నెల 30-వ తేది మధ్యాహ్నము 3-30 గంటలకు.
5. పోలువుండే విషయములో యెన్నికదార్ల యొక్క వోట్లను తీసుకొనే తేదియు, స్థలము లేక స్థలములున్న పోలు జరుగు గంటలున్న ... } 1920-వ సంవత్సరము నవంబరు నెల 30 వ తేది ఉదయము 7 గంటలనుంచి 11 గంటలవరకు, మధ్యాహ్నము 12 గంటలనుంచి 6 గంటల వరకు, ఈ కాన్స్టిట్యూయన్సీకి తీర్మానమైన యెలెక్టరల్ జాబితాలో కనుపరుపబడిన ఎన్నిక దార్ల పేర్లు యే పోలింగు స్టేషనుక్రింద చూప బడినవో అట్టి పోలింగు స్టేషనులలో.
6. రిటర్నింగు ఆఫీసరు వోట్లను యెంచుటకు ప్రారంభించే తేది, స్థలము, గంటలు ... } 1920-వ సంవత్సరము డిసెంబరు 4-వ తేది కడప కలెక్టరు ఆఫీసులో పగలు 11 గంటలకు.

H. G. Gharpuracy M.A.I.C.S.

Cuddapah.
20-10-20.

కలెక్టరు
(రిటర్నింగు ఆఫీసరు)

నివేళన స్థలముల అమృతము.

మాంజుళం రైల్వేస్టేషన్ వద్ద శనివారములో నివాళి గార్హస్థ్యం ఎత్తు ప్రజలను, ఇనుక నేల, మంచినీరు గలిగిన స్థలములు విక్రయింపబడును.

కె. యన్. రోటిస్టన్.

2478

మాంజుళం.

సగలు వ్యవసాయమును మేల్కొన వున్నందున మాంజుళం, ఇమిలేననూరు, వైక్రాంతముల మాన్య దొరకును. 50 శాతము అనభవముగలదు. అనేక కారణముల వలన మాన్యదొరకును గలదు. కావున లాగున ఇ.కాం. పి. గోపాలసామి కెట్టి, 788 ధర్మరాజుగారి వద్ద. పరిగి కొండ. Post. Saint Thomas Mount,

అలిజరైన్ రెడ్ వేస్టు

and

సెన్సెటివ్ ఇన్ డిగ్ వేస్టు

జర్మనీలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందిన మిస్టర్ లూసియస్ అందు ప్రసిద్ధి గల కంపెనీ వారిచే తయారు చేయబడినది. తక్షణమే ఈ క్రింది దిగు మతి దారులకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

Chari & Ram, Post Box No. 38.
East Gate, Madura.

మదన కామేశ్వర లేవ్యము

యిది మిక్కిలి విశ్వప్రసిద్ధి, భారత ప్రసిద్ధి, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్టమయినది. మేనాడు, అయ్యప్పము, కాగ్గ, కుక్కప్పము, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచితోలిసి, విద్యపరులైనను, కామములను, యావజ్జీవమును, సంకాపిస్తామి కలిగించు వరకైనాదము— 2 దశ్శిలములు— 20 రూ. దర్శి 1-4-0 పి. పి. చార్జి కలెక్టరు.

శి. పి. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం.
(2878) పెరిశి, నల్లూరుజిల్లా, (Via) ఒంగోలు.

చీకటివేళలో గంటచూచే వెండిరేఖలతో

రేడియం గడియారము

ఈ వెండి రేఖలతో గడియారము కలిగి భరించుటకు మిక్కిలి అందముగాను మంచి ఫలితము కలిగి సరియైన వేళను చూపునదిగాను రాత్రిలయందు గంటచూచుటకు రేడియం అను నస్తువు సమర్థులది చక్కగా రియోచేయబడినది. రేడియం వెండి గడియారము మేల్కొనలో కట్టుతో 8-8-0

వై.కె.లకు కనుపరుపబడిన వెండి స్వింగ్ లా వరల్డ్ గాను గల 2-0-0

సి. పి. చెంగలూరు నాయుడు,
నెం 25, పెరుమాళ్లుగూడి తోట మొదటి వీధి,
687 సామలూరుగారి పోస్టు, మదరాసు.

349 నమ్మము 1842

బంగారు, వెండి, రత్నముల

సగలును, ఇతర వస్తువులును

కాపాడు యత్నింప వున్నందున వై.కె.లకు ఇవ్వబడును.

ఉప్పిడి-రామయ్య కెట్టి,

గురుసామి కెట్టి కంపెనీ,

35, వై.నాగబారురోడ్డు, మదరాసు.

సగలు కావ్యముగాను, భూమిలోడను సరియైన భర అట రియోచేసి విక్రయించుట కుండును. తయారు చేసి వాటిని అతిశ్రద్ధాగా అర్పణ చేయు తయారు చేసి ఇవ్వబడును. ఒకసారి అర్పణ ఇచ్చి సగలు రియోచే చేసికొన్న కాపి భరచూ కట్టుకం తెలిసికోవచ్చును.

Williams'

(3) షే వింగు సోపులు.
మీకు విలియం గారి కడ్డీ కావలసినను లేక క్రీమ్ కావలసినను రెండును అసమానమైన గుణములు గలవని మీరే తెలిసికొందురు.

మీ ముఖమంతటయును పూయునంత వాడు ఉండు ఈ సుగును వాడుటవలన ప్రతిదినము ట్రే రము చేసికొనుట ఆహ్లాదకరముగా నుండును.

ఉష్ణ ప్రదేశములలో నుండువారికి చర్మము బిరు సుగా నుండినను లేక మృదువుగా నుండినను విలియం గారి క్రీమ్ ఉండితీరవలయును.

జె. బి. విలియంస్ కో, గ్లాస్టన్బరీ, కాన్, యునైటెడ్ కింగ్డమ్, ఆమెరికా.
ఏజెంట్లు:— ముల్లర్, ఫిప్పస్, (ఇండియా) లిమిటెడ్,
కలకత్తా, బొంబాయి, మద్రాసు, కరాచీ, రంగూను.

J. B. Williams Co., Glastonbury, Conn, U.S.A.
Agents: Muller and Phipps (India) Ltd,
Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అవధిభ్రష్ట రక్తములను నివారించు వాడ్యములకు
కీరీటువంటి మందు. కడుపును నవ్వులను, గండములను,
పుండ్లను, ప్రాంతాంతములను అన్ని విధములను గలగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి కత్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి
కనాదాధిపాత్యులైన గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము,
ననాభమైనను, మధ్యతత్త్వము అన్ని విధములకు వాడవలయును.
కీరీటువంటి మందు. కడుపును నవ్వులను, గండములను,
పుండ్లను, ప్రాంతాంతములను అన్ని విధములను గలగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. కీరీటువంటి మందు. కడుపును నవ్వులను,
పుండ్లను, ప్రాంతాంతములను అన్ని విధములను గలగు చర్మ
రోగములను పోగొట్టును. (28)

ప్రాప్తి:— వి. డి. సావంత్,
గజక, పననవాడి, నెం 2, బొంబాయి

Proprietor: P. D. SAVANT,
Panawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

బాలరతును, వృద్ధులకు నొక వరప్రసాదము.

మలబద్ధమును పోగొట్టి ఆకటి కలగజేయుటకును,
క్షీణించిన జ్ఞాపకశక్తిని పునరుత్పన్నమునకు నుపయోగపడును, సర
ముల సదరియము సమస్తములను మోపుటకును, పాటి
లేని కౌశలము.

40 మాత్రము గల టిక్ 25 టిక్ రెండు రూ 1-0-0
రాజనైద్య నారాయణజీ కేకేవడీ,
27 వై కాళిహాడ రోడ్డు, మద్రాసు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అగోగ్యమును కాపాడుటకును పొందుటకు స్వా
కావిక మైన కొన్ని విధములను అనుసరించుటవలననే కలు
గుచున్నది. ఈ పుస్తకము మైత్రుత్వము అగోగ్యమునకు
మును కలుగజేసి కీరీటువంటి మందు, వృక్ష గాత్రమును, ఆ
యోగ్యవృద్ధిని ఇచ్చుచును. ఈ పుస్తకము యివాహుగా
పొందుటకును, పోయెదారి నును మేము ధరించి కుచెదము
కంటే (వాడుకోరెదము) (219)

నైద్యకాశ్రమి మణిశంకర్ గోవిందజీ,
అరింకవిగ్రహ-కౌశలము, 187, (రాజ్య, మద్రాసు).

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు కువారము.
పథ్యములేదు. పిచికారీతో పనిలేదు.
ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల నెగరోగమును మూడు పూ
టలలో మాన్యును. శ్రీల కనుమ
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజౌషధము.

ఉబ్బి 1-కి రెండు 2-4-0.
2 విశేషవటి (మాత్ర కొక విశేషమగును) సీసా 0-8-0
3 అమృతగుటికలు (100 తాంబూల మాత్రలు) 0-4-0
4 నాగరఖండము (అజీర్తికి లేవ్యము) దబ్బా 2-0-0
5 బడబానల వటి (కడుపునొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.
దుర్మతి సంకల్పన పంచాంగము! శ్రీసాదవారిది అనేక
ధర్మకాశ్రమ విషయములు కలవు. 4-కి తక్కువ పంపము.
గంధర్వభార్యసీ, రాయవరం, (గోదావరి.)

దంతచూరము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ 1-4-0

ఈ దంతచూరము వండ్లతోతోముటవలన గట్టికడుగు
ఉగునంది రక్తము కారమందును.

అమృతాంజనంబో, ి, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

తామరతైలము

దబ్బా 1-కి 0-8-0. పోస్టుఖర్చులు వేటు.

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిమందు

రాజారాణిగల బొమ్మను చూచికొనుటమంచిది.
అమృతాంజనము జీహ్వా - బొంబాయి, మద్రాసు.

మీ బాయిలరు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామ్యూజిషన్"ను
యొకయోగించవలయును. దాని నువయోగించిన బాయిలర్లు త్రుప్తపట్టి పొక్కులు
పొక్కులుగా లేచి చుడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్లుకు చక్కని మెరుగు
నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న త్రుప్త పట్టకుండగను శుభ్రముగాను
నుంచును. ఈ కామ్యూజిషన్ యొకయోగించినచో సంవత్సరముల తరబడి బాయిలరు
చుడిపోకుండ ఎక్కువ కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యొకయోగమును గురించియు ఫలమును గురించియు అసలు
యేజంటలే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రూ 26-0-0

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్.

తపాలపెట్టె నెం 55కి రూ

మదరాసు

(నై కామ్యూజిషన్ గోరువప్పుడు ఈ వక్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము)

ఇండియన్ కామర్సు అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ, 40 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

పాక్యమన్ స్టీం, రాబ్బన్ ఆయిల్, గ్యాస్ యింజనులు, బాయిలర్లు, నీటిపంపులు, మీటర్లు, లేతులు,
బెల్టింగులు, హెల్డర్లు, డాంకిపంపులు, రైస్, దూది ప్యాక్టరీ వగైరా సామానులు యావత్తు విరివిగా
నిల చేయబడును. మీకు కావలసిన సామానులకై మమ్ములను విచారించగోరెదము.

(2292)

నెక్కాదు

తైలము లన్ని టికి రాణి

మదనబిలాస

తామర తోన

విగర్ డ్రాప్సు

జూబిలి పాఠశాల

మా పూర్తి క్యాటలాగ్‌ను వ్రాయును. ఉత్తరప్ర
ద్యుత్తరములు ఇంగ్లీషు భాషలో నవవలెను.

ఎడ్వర్డు నరసపర్తి

ಪಾಪಿಯಾ ಪೆಪ್ಪಿನ್

ఇది పెన్సిన్ అనునదొక విధమంది తియ్యదనమును
 కలిగి అట్టి వ్యాధికి, జ్వరము తగ్గుట, మొదలుగు వాటి కిది
 వివ్యాధిగలవని మేము దృఢముగా చెప్పుగలము. బుద్ధి
 1-3 వల రు 2-8-0.

పి.సి. బిస్వాస్ (బదర్నా,

230. అప్పర్ చిత్పూర్ రోడ్, బాగ్ బజార్, కలకత్తా.

S. Biswas & Bros.

231, Upper Chitpur Road, Bagbazar, Calcutta.

అభయమెందునవి?

(1045)

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

క. ల. రా. ప్త. గు, ఇ. జ. ప్త. యో. జా

ఇత్యాదులకు వేనికిగాని భయమువలదు.

జైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

కలరామందులు. పేనుమందులు. జ్వరమందులు.

పల్లెటూరు	వ్య. 1-2-0	పల్లెటూరు	వ్య. 2-2-0	పల్లెటూరు	వ్య. 1-12-0
పల్లెటూరు	వ్య. 0-12-0	పల్లెటూరు	వ్య. 1-6-0	పల్లెటూరు	వ్య. 1-12-0

[illegible]

సంచి విలాసము: }
 కండిట్, మదరాసు. }
 మేనేజరు, అయిర్వేదాశ్రమము,
 రోడ్, అచారత్తక వీధి, జి. టి. మదరాసు.

తంత్రీ అగ్రదేవుడు:—వావిళ్ల, మదరాస్.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథమునా నరసి గారది, యోగవృత్తి
పాస్తూభావము, ఇంగ్లీషు ఇంక్రెజులును, ముద్రకాంత
భారత్వము, యంత్రములు, అమెరికాదాని చిట్టచేత కను
ములు విశిష్ట విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
మానముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో
నమానించుట, కరీరములేని తలకాయచేత మాంబావించుట,
భూమిపైను గలమామిడున గాతొక మనుష్యుని నిరాభారముగా
నిల్పుట మొదలు విశిష్టములు అనేకములన్నవి. ఈ గ్రంథ
మును చదివిన అభ్యర్థులముగా మేటికే చేయగలరని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాను. దీనికా 4-0-0 మాత్రము, (2113 688
పి. ఆర్. జనరలం గాయము, ఓంగోలు, నుంబూరు తొల

శాస్త్రపు వెంకటాచలపండితుల

అయ్య రోదీయ సిద్ధాంతములు

లోకానుయహార

కనూరిమా తలవలె

[illegible]

అన్నీ దుఃఖములందును నొరడెను.

శ్రీ శీతారామవైద్యశాల
(301-594) మ. నూ. ర.

తండ్రి పిల్లనయ్య:— "అమ్మమ్మ" పాట

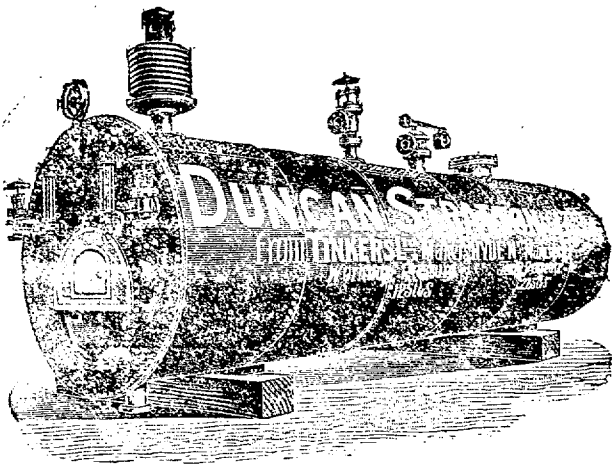
రతిరాజవీర్యవృద్ధిచూరము

నేటియైన నేనాచార్యునిగానాటి యిది నేనునే నేనా
 కాంచిన చూచున కలగ నేనాను. రక్తమున కుద్రమున నీ
 చూచున చూచునాను, నేనాచూచున బలమున కాంచిన
 చూచును. **ప్రీ** తుదచూచున అత్యాచార్యురకు అను బలా
 తానాచూచున కలిగించి దాంతత్వనాప్తును ననుభూతి బహు
 సంపదనంబును వరమహాంశురకు యిదియే. ఈ రాజాచార
 యున నేనించిన కృత్యాచర్యమునకించి, విక్రీతిబహుమున, వీర్య
 వృద్ధిని, యావనగణభమున, నుదాహరణ **ప్రీ** అయినాచార్యుని
 కలిగించుటయేగాక తులనార్థమున **ప్రీ** చూచును. **దత్త** 1-కి
 మా 2. అ. వి. పి. భక్త్య అశ. అ. (దిన 2289 వార 714)
 అ. అ. జనార్దనం నాచూచును, **ప్రీ** చూచును గుంటూరు జిల్లా.

DUNCAN STRATTON & Co.

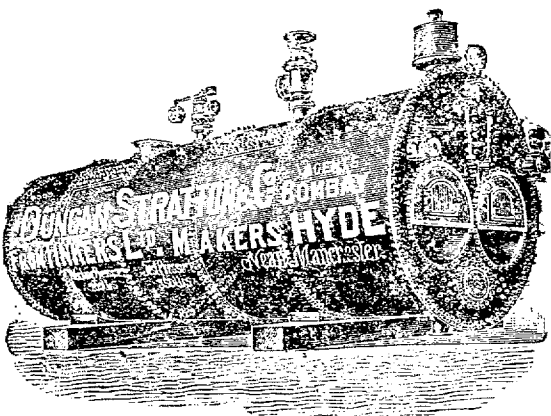
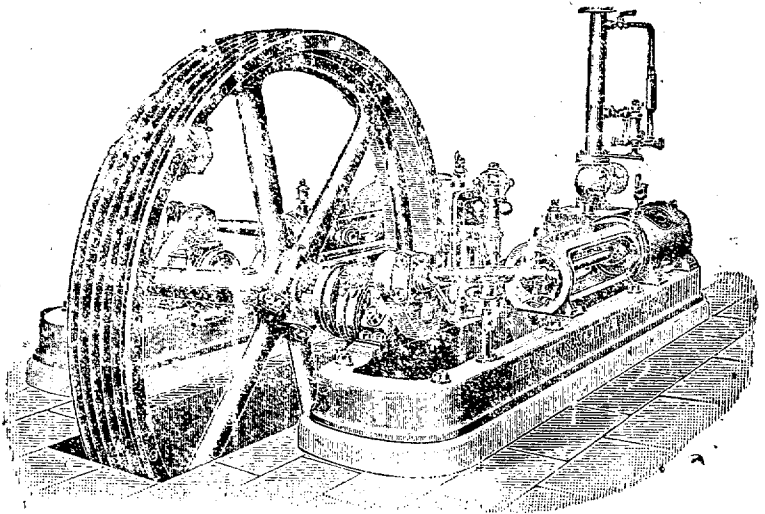
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

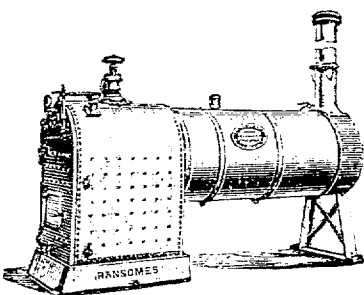
హైడ్రాస్టాటిక్ కార్బన్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
మందలము - డయామీటరు
4 అ. మొదలు 6 అ. వరకు
వరకు ఉంటున్నవి.
స్టీల్ ప్లేట్లను వ్రేవడ
80 హానులు మొదలు
160 హానుల వరకు ఉంటున్నవి.

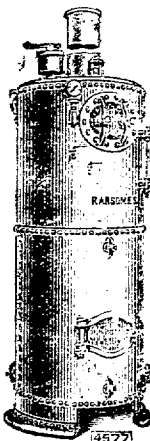

హైడ్రాస్టాటిక్ లింకా మెరు బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 32 అ. వరకు ఉంటున్నవి.

డయామీటరు 6 అ. మొదలు 8 అ. వరకు ఉంటున్నవి.
మందలము 100 హానులు మొదలు 250 హానుల వరకు ఉంటున్నవి.

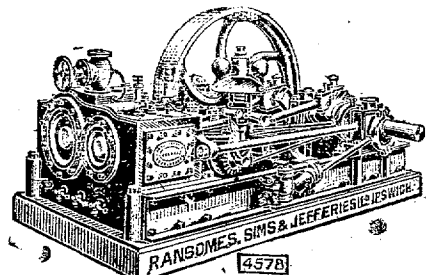
రాకో మల్టిట్యూబులర్ బాయిలర్లు.
స్టీల్ ప్లేట్లను వ్రేవడ 80 హానులు మొదలు
100 హానులు, 120 హానులు, 150 హానుల వరకు ఉంటున్నవి.

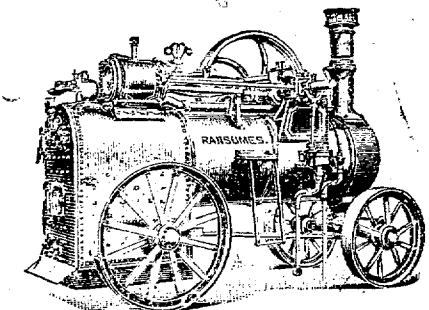
హైడ్రాస్టాటిక్ బాయిలర్లు.
పొడవు 80 హానులు మొదలు
100 హానుల వరకు ఉంటున్నవి.

ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చుము.
దూది జిప్సొమ్ మెషిన్, వాటిసామా
దూది వ్రేల్సింగు మెషిన్ [కాక్
దూది ప్రిస్సింగు మెషిన్
దూది పీచింగు మెషిన్
అన్నిరకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్నిరకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్డ్ వైట్ మిల్లింగు మెషిన్
నూనెమిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్ ప్రామాణము
కట్టు బియ్యములేయ మెషిన్ వాటి
అన్నిరకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితపు, కృత్రిమముల సంధిమైన కోరములు
కిరకన్ నూనె ముద్రకు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్రాన్ట) కోరములు
లేరులు ముక్కునాళు కోరములు
స్టీమ్ మెషిన్లు, కంప్రెస్సర్లు, వేల్వెస్లు
రాట్ వరన్ అండ్ కాస్టాల్ వరన్ ఫుల్లిన్.
కగయిరా అన్నిరకముల సామానులు.

స్టాక్ బ్రెస్టెడ్ కాంపాండు
'హిందూస్థాన్' ఎంజిన్లు.
(కాన్జక్షన్ మెం: నుండి బాలోన్లు ఉంటున్నవి.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు కూడ గలవు

హైస్పీడు కాంపాండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు,
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరులు.
స్టీమ్ మెషిన్ 120 హానులు గలవి.
కాంపాండు - హై, లో మెషిన్ సిలిండరు.
స్టీమ్ మెషిన్ 150 హానులు గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (కృష్ణాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంపోర్టర్లు కంపెనీ ప్రాప్తైబురు గారైన
మానేపల్లి బాపనయ్యగారికైనను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.
దగ్గు, శైత్యము, కడితము, రొమ్ముపడితము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.
కొన్ని డబ్బీతో కనా కల రూ. 0-10-0; డబ్బీ 1-2 రూ 5-12-0. పోస్టుభర్తలు కలు.
అమృతాంజనం డిపో, } 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

